

Asún Wankláán Aní Yohane Lówanlín

1 Asa oyí lebelin a, Asón ámu bv inu. Asón ámu mva Bulu bv inu. Asón ámu gyí Bulu.

Asón Aní Itchá Nkpa

2 Asón ámu mva Bulu bv inu asa oyí lebelin. **3** Mvsú Bulu lótsun bwé tógyító. Tétoetó má inuá Bulu lóbwé tsun mu ema. **4** Mvtá nkpa itsú. Nkpa ámu tópú wankí ba ahá fée ní. **5** Wankí anfti tewánkí oklúnto, támē oklún mókúgyi móssú ki.

6 Bulu lówa oyin əkvá bvtetí mu Yohane* sísi. **7** Əleba bəbláa ahá wankí amu iwi asón, méní ahá fée böhö asón ámusu gyi. **8** Megyí Yohane onutó gyí wankí amu. Mu mó wankí amu iwi asón əleba bəbláa ahá. **9** Əhá ámúú ogyi wankí onutó, ətewánkí há əhagyíøha amu əbá oyító.

10 Obu oyí ánfító. Mvsú Bulu lótsun bwé oyí, támē oyí ánfító atsiápó bvmehi mu. **11** Əleba mu onutó əmáttó, támē mu pi bvmehö mu. **12** Támē əleha ahá aní böhö mu, hə mu gyi fée əkpa ání bvbwéé Bulu abí. **13** Amó Bulu abí bwé motsú ilínto, ntéé nyankpusa apébwetó, ntéé oyin əwólı əkpasv. Mboún Bulu onutó lóbwé amó mu abí.

14 Asún ámu lébemlí nyankpusa, oletsia anító. Awítæle pú ənəkwali ssoón létsia muító. Anilówun mu numnyam. Mu Si lówa mu numnyam amu, tsúfë Obí əkvkónú əkvle pé ogyi há mu.

* **1:6** Asú Əbəpú Yohane

15 Yohane lélé mu súná, tóí tsú mu iwi əbée, “Jní iwi asón neblí mbéé, ‘Óhá ámúú obuo mi əbá ámu duv mi, tsúfél əbu inu asa bokwú mí’ ” ní.

16 Mu awítale itsə. Iní sú əde awítale tsətsəətsə ánfí wa há ani féeé ní. **17** Mosesu Bulu mbla ámu ná iléba, táme ənəkwali móa awítale mó ina ani Wíe Yesu Kristosu iléba. **18** Jhaa mókúwun Bulu kí. Obí əkvukúnú əkvle pé, mu onutó ogyi Bulu, otsie Ósí ámu gyopisú, Ósí ámu tehíé kle mu asón ámu, nkvlé labláa ani alá Bulu gyí.

*Asú Əbəpú Yohane Bulu Asón Əkanda
(Mateo 3:1-12; Marko 1:1-8; Luka 3:1-18)*

19-20 Yudafə ahandə ání bvbv Yerusalem bəwa Bulu igyí ahapú pó Lewifə Yohane wá bəe bvýefité mu bəe, ma ogyi? Yohane mési asvansu ɳáín amú. Əlele bláa amú əbée, “Megyí mígyí Kristo, (óhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amú).” **21** Befité mu bəe, “Múmú fúgyí ma? Fúgyí Elia?”

Əlele mu əná əbée, “Megyí mígyí Elia.”

Betrá fité mu bəe, “Fúgyí Bulu ənósú ətəípú amúú əbéba amú?”

Əlele mu əná əbée, “O-o.”

22 Móó befité mu bəe, “Ma fvhié fugyi? Bla ani, méni abéyébláa ahá ámúú bəwa ani ámu. Nkálí fódeblí tsú fú onutó iwi?”

23 Yohane lípu asón ání Bulu ənósú ətəípú Yesaia léblí tswí lé mó əná əbée,

“Mígyí əhá ámúú ədekplón dimbísú əbée,

‘Mlitswii ani Wíe ikpa ámu ha mu’ amu ni.”

24-25 Inu Farisifə akvá bəwa Yohane wá é befité mu bəe, “Ní megyí fúgyí Kristo amú, megyí fúgyí Elia ntéé Bulu Ənósú Ətəípú amúú əbéba amu é á, ntogyi sú fvde ahá asú bə?” **26** Yohane lélé mu əná əbée, “Ntsu ndepvbó ahá asú, táme əha əkvu bv mlitə nfí,

mluméyín mu. ²⁷ Mvgyí əhá ání obuo mi əbá ní. Mməfvn ání nésankí mu ntukvta əfē kpán.”

²⁸ Asón ánfi fée léba Yordan ntsu əbin Betania wúluto. Inú Yohane létsiá bó ahá asú ní.

Bulu Okúfabí

²⁹ Oyi kehe a, Yohane lówun ání Yesu ná əbá mu wá. Mvú əlebláa ahá ámu əbée, “Mlíki, Bulu Okúfabí amu əbá á. Mvsú Bulu tətsvn sí ɔyító ahá lakpan kíe amú ní! ³⁰ Mu iwi asón neblí mbée, ‘Ókv buo mi əbá. Ódvn mi, tsúfē əbu inu asa bəkwú mí’ ní. ³¹ Mí onutó mmeyín mu, támē neba nde ahá asú bə, méní Israelfə békbi əhá ání ogyi.”

³² Yohane léblí əbée, “Nowun Ójə Wankihé amu, əlekplí tsú əsúsú fē abrádumma bogyonká musu. ³³ Mí onutó mmeyín mu, támē Bulu lówa mí əbée mbá bəpu ntsu bə ahá asú. Mulébláa mi əbée, ‘Óhá ámúú fówun Ójə Wankihé amu əbékplí tsú əsúsú bogyonká musu ámu əbópu Ójə Wankihé amu bó ahá asú ní.’ ³⁴ Nawun ání llaba móttó. Mó su nde mu iwi adánsie gyí mbée, mvgyí Bulu mu Bi ámu ní.”

Yesu Akasípú Agyankpapv

³⁵ Mú oyí kehe a, Yohane mva mu akasípú abanyó besankí ba inu. ³⁶ Bréá Yohane lówun Yesu détsvvn a, əleblí əbée, “Mlíki, Bulu Okúfabí amu ná inu á.”

³⁷ Akasípú abanyó ámu bonu asón ánfi. Mó su bekplá buo Yesu. ³⁸ Yesu lédamlí kí wun ání bvbuo mu. Mvú əlefíté amu əbée, “Ntə mlidédunká?”

Befité mu bee, “Osunápó, nkónu fvtsie?”

³⁹ Yesu lélé mu ənó əbée, “Mlíba békí.” Mó su ayin abanyó ámu bobuo Yesu yékí mu otsiákpá. Ibóbwé fē ntúpwé dənatō. Betsiá mu wá tá owí.

40 Ayin ámúú bonu asón ání Yohane léblí tsú Yesu iwi, békplá buo Yesu amvto əkvle gyí Simon Petro mu pio Andrea. **41** Mú əma a, ito gyankpapvá Andrea lóbwé gyí, oloyódunká mu pio Simon, bláa mu əbée, “Anılawun Mesia.” (Mú ası gyí, “Kristo”, əhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amv.)† **42** Inu əlekpa Simon ba Yesu wá.

Yesu lékí mu díin, əleblí əbée, “Fúgyí Yohane mu bi Simon ni. Tsú nde pöya a, béti fú Kefa.” (Griiki əblító “Petro.” Mú ası gyí, “Bvtá.”)

Filipo Mva Nataniel Ti

43 Əyí kəhe a, Yesu lóbwé əbée móyø Galilea əmátó, olowun Filipo. Múú əlebláa Filipo əbée, “Buo mi.” **44** Filipo otsú Betsaida, Andrea mua Petro wúluto. **45** Filipo lówun Nataniel, əlebláa mu əbée, “Anılawun oyin ámúú Mose lówanlín mu iwi asón wá Bulu mbla ámuto, Bulu ənósú atəípó amu é bəwanlín mu iwi asón ámu. Mu dá gyí Yesu. Mu sı gyí Yosef, otsú Nasaret wúluto.”

46 Nataniel léfité mu əbée, “Itó yilé ku bétalí dalı tsu Nasaret wúluto?”

Filipo lébláa mu əbée, “Ba afubekí.”

47 Bréá Yesu lówun Nataniel əbá mu wá á, əleblí əbée, “Israelyin onutónutó ní. Afunu kuvu ma mvto.”

48 Nataniel léfité Yesu əbée, “Nkálí lóbwé febi mí?”

Yesu léle mu ənó əbée, “Nowun fu bréá fu bvü pəntəoyí ámu ası inu, asa Filipo lébeti fú.”

49 Nataniel lébláa mu əbée, “Osunápó, fúgyí Bulu mu Bi Israel Owíe amu ni.”

† **1:41** Kristo igyi Griiki əblí, Mesia é igyi Hebri əblí.

50 Yesu lébláa mu əbée, “Alí ámúú nabláa fu mbée, nowun fu pəntə-oyí ámu así ámu su fahogyi? Fówun ofúla ání idvn ínu.” **51** Yesu létrá bláa mu əbée, “Oñokwalı nde mlı bláa, mlówun ání əsúsú lafinkí, Bulu-abəpu bvde əsúsú yo yínkí bá Nyankpusa-Mu-Bi ámuusv.”

2

Okátsiá Kana Wúluto

1 Eke sáásí a, betsiá əká Kana wúlu ání ibu Galilea əmátó. Yesu mu yin bu inu. **2** Béti Yesu muva mu akasípú é mu así. **3** Bréá amú ntá leta á, Yesu mu yin lébláa mu əbée, “Bútráa buuma ntá.”

4 Yesu lébláa mu əbée, “Amú yín, yéé megyí mí asún igyi o! Mí bré məkúnyá fun.”

5 Mu yin lébláa wóyí ámutə asúmpú əbée, “Mlíbwə dinka asóngyíasón ání əbébláa mlisv.”

6 Yudafə bvtəfwí iwi amú amándié əkpasv. Mú su bəpu awvndı akpənkpəonkpəntı asie yáí wóyí ámutə. **7** Yesu lébláa inu asúmpú amu əbée, “Mlisa ntsu bula awvndı ámu fée.” Lélé besa. **8** Inu əlebláa amú əbée, “Mlisa iku ya nkəsu əkípu amu.” Besa ya mu. **9** Əleda mó ənó á, ıladamlı bwé ntá. Omeyín ətínéá benya ntá ámu tsú. (Támē asúmpú amu mó buyin.) Inu əleti əká otsiápı amu ya itsétó, **10** əlebláa mu əbée, “Nta wankláán əhagyíøha tegyankpá yáí. Ní bonu mó tá asa bvtəpú móá ıma ale ba. Támē fó mó fapú wankláán ámu yáí bəfun séi.”

11 Inı gyí osúna gyankpapu ání Yesu lóbwəní. Əlobwə mó Kana ání ibu Galilea əmátó, pólé mu numnyam əwan. Iləha mu akasípú bəhə mu gyi.

12 Iní əma a, Yesu mu a mu yin, mu apío pú mu akasípó bɔyɔ Kapernaum wúluto, yétsiá inu nké kplobí.

*Yesu Bulu Ətswékpa Yɔ
(Mateo 21:12-13; Marko 11:15-17; Luka 19:45-46)*

13 Bréá nkéá Yudafó bópugyi Israelfosu Katsvn Nke lowie wóyí tá á, Yesu lódu yó Yerusalem. **14** ɔløyɔ Bulu ətswékpa amu wunsinésú yówun ání ahá bvde nnantswie, akúfa pú abródvma fe. Olowun akv é bvtsie mpónvásı bvde kóba tséé. **15** Inu əlobwé mpli, wíé amútó, gyáa amáa mbwi ámu fée dálı. Olowutá kóba atsépv amu mpónv dá, dá amu kóba sáín. **16** Múvú əlebláa abródvma afepú ámu əbée, “Mlíle amú nfi! Mlímápv mí Sí wóyító bwé mlı ibiá ogyíkpá.” **17** Iniaá ıleba alı sv á, mu akasípó amu bekaín Bulu asvn wanlínhé anfisv. “Fú osúmkpá amu asvn ihié igyi mí asvnbgoya.”

18 Yudafó ahande amu beba Yesu wá bęfité mu bęe, “Osúna məmu fóbwé pósúná anı ání Bulu túmitó füde inı bwę?”

19 Yesu ılebláa amú əbée, “Mlíbwie Bulu ətswékpa anfi, nápvu nkensá yí mó.”

20 Yudafó ahande amu bębláa mu bęe, “Nfi advana-sie kéké bępuyi obu ánfi. Mú fú mó fée, fópvu nkensá yí mó?”

21 Támę mu nyankpusa-oyí iwi asvn ədəblí, megyí Bulu ətswékpa amu. **22** Bréá Bulu líkvúa mu tsú afúlitó əma a, mu akasípó amu bekaín ání əleblí asvn ánfi. Mú sv bəhə Bulu asvn pú Yesu asvn blihé amusv gyi.

Yesu Yin Nyankpusa Klvntɔ

23 Yesu lóbwε osúna tsətsəətsə Israelfəsu Katsvn Nke ámvtə bréá əbu Yerusalem, ahá tsətsəətsə bowun. Mó su bəhə mu gyi. **24** Támε Yesu mópu ansí dínká amósó, tsúfē oyin aliá amó féeé bugyi. **25** Mehián ání əhaa əbébláa mu əha iwi asún, tsúfē mu onutó oyin asún ání ibu nyankpusa klvntə.

3

Yesu Mva Nikodemo

1 Yudafə əhande əkv létsiá, bvtetí mu Nikodemo. Farisiyin ogyi. **2** Əleba Yesu wá eke əkv onyé bəbláa mu əbée, “Osunápó, aniyin ání Bulu lówa fú sísi fé ató osunápó. Tsúfē əhaa méetalí bwé osúna anfi fódəbwé ánfi, ní Bulu móbuó mu.”

3 Yesu lélé mó ənó əbée, “Ənəkwali nde fú bláa, əhaa méetalí nyá Bulu ogyi iwíe mvsu, nkéti balákwíi mu.”

4 Nikodemo léfité mu əbée, “Nkálí bélakwíi əhá ání aladan? Əbétalí sánki wié mu yin iputo, əbélakwíi mu?”

5 Yesu lélé mó ənó əbée, “Ənəkwali nde fú bláa. Ní bvmelakwíi əkv tsvn ntsu móá Əjé Wankihéto á, əméetalí wié Bulu iwíegyí ámvtə. **6** Əyulúu nkpa itsú nyankpusatə, ənjétó klé é itsú Bulu Əjétó. **7** Mó su máha mó iwa fú wánwan ání nabláa fu mbée, iliehián ání bélakwíi mlı. **8** Afú tətsvn yo ətínéá ideklé. Fvtonú mó nka, támε fvmeýin ətínéá itsú pó ətínéá iyó. Ali kén igyi há əhagyíha ání bakwíi mu tsú Əjé ámvtə ní.”*

9 Nikodemo léfité mu əbée, “Ngya ntə asún ní?”

10 Yesu lélé mó ənó əbée, “Israelfə osunápó yilé fógyi, mó fee fvmokünu asún ánfi ast? **11** Ənəkwali

* **3:8** Əjé móá afú lelian aba Griiki əblítə.

nde fú bláa. Tóá aniyin iwi anidétoí tsú, tóá anilawun é iwi anidé adánsie gyí, támē mlitamahó ani asún ámu. **12** Ní nebláa mli tóá ide móssú yo oyí ánfító, mlumóhogyi a, nkálí ibóbwé nebláa mli tóá ide móssú yo esúsú mboún mlóhogyi? **13** Ohaa mókúdú yó esúsú inu kí, nkéti Nyankpusa-Mu-Bi ámúv olotsu inu ba amu.

14 “Ali ámúv Mose lópu kóbrí iwo síán oyísú, tsú mó líi dimbísú inu ámu a, ali kén ilehián ání béda Nyankpusa-Mu-Bi ámu mántá oyísú, tsú mó líi,† **15** méní ohagyíoha ání elhó mu gyi obénya nkpa ání itamatá ní. **16** Tsúfé dwé Bulu léhie dwé anyánkpúsa. Mú su elópu mu Bi ókvukónu ókvule pé ámu há, méní ohagyíoha ání elhó mu gyi omóowu, mboún obénya nkpa ání itamatá. **17** Bulu mópu mu Bi ámu sísi oyí ánfító óbée, óbá begyi ahá asún, oha ahá ipón, mboún óbée, óbá böhö ahá nkpa.

18 “Oha ání elhó mu Bi ámu gyi lagyi asu. Oha ání emáho mu Bi ámu gyi a, Bulu lahá mu ipón dodo, tsúfé emáho mu Bi ókvule pé ámu gyi. **19** Aliá óbéha ipón ámu gyí, wankí amu laba oyító, támē ahá bódwe oklún dun wankí amu, tsúfé lalahé abwepó bugyi. **20** Ohagyíoha ání otébwé lalahé tolú wankí amu. Otamakpúkpé mantáa mó, tsúfé ode ifú nya ání mu bwéhé bélín owan. **21** Támē oha ání otébwé yillé tehá wankí amu tewánkí wólí musu, méní ahá bówun ání Bulu apé odebwe.”

Yesu Mva Asú Óbepú Yohane

22 Iní emá a, Yesu mva mu akasípó bédali Yerusalem yó Yudea emátó. Betsiá inu kpalobi, oletsiá bø ahá asú. **23** Ali bré ámvtó á, Yohane é

† **3:14** Mu oyikpalihesu sián iwi asún odebli.

dé ahá asú bø Aenon nsántø, mantáa Salim wúlu. Tsúfë ntsu dada nsiné iñv. Ahá betsiá yó mu wá, oletsiá bø amú asú. ²⁴(Bumakónyá kítá Yohane tswí obu ali bré ámvtø.)

²⁵ Iwígyvráa iwí nwéengyí kv leba Yohane akasípú pú Yudayin øku nsiné. ²⁶ Iñv Yohane akasípú bøyø mu wá yébláa mu bëe, “Osunápú, yéé fakáín oyin ámúú fúa munnyø mlilétsiá Yordan bùnkpa øbin, fegyi mu iwí adánsie wankláán ámvsu? Ðde ahá asú bø, ahá féeé bvde mu wá yo.”

²⁷ Yohane lélë mó ənó øbëe, “Ðhaa méeetalí bwé tøtø, nkéti Bulu lahá mu økpa. ²⁸ Ml onutó mléetalí gyi mí adánsie ání nebláa mlí mbéé, ‘Megyí mígyí Kristo amv, támë Bulu lówa mí gya mu nkpa.’ ” ²⁹ Iñv øleha amú yébi øbëe, “Óká otsiápu bø mu ka. Óká otsiápu amv mu nyawie é tetsiá øká otsiákpá iñv, méní anší bégyi mu ní onú mu nyawie amv øme. Ali kén anší dé mí gyí séi ní. ³⁰ Mí atumabi béta wié mu kletø.”

Ðhá Ání Olotu Ðsúsú Ba

³¹ Ðhá ámúú otsú əsósó ámu dun əhagyíøha. Ðhá ání otsú əsvlúsv é gyí əsvlúsv øha. Əsvlúsv asún øteblí, támë øhá ání otsú əsósó dun əhagyíøha. ³² Otegyi táá alawun pú tóá alanú iwí adánsie, øhaa tamahø mu asvn blíhë. ³³ Támë øhagyíøha ání øløhø mu asvn blíhësv gyi dé mósv si ání Bulu asón igyi ønøkwali. ³⁴ Ðhá ámúú Bulu lówa ámu telé Bulu asón blí, tsúfë Bulu tøpú Ðjé ámu bólá mvto. ³⁵ Ðsí ámu tødwé mu Bi ámu, alapó túmi féeé wá mu ibito. ³⁶ Øhagyíøha ání øløhø mu Bi ámu gyi bu nkpa ání itamatá. Øhagyíøha ání ømøhø mu gyi má nkpa ání itamatá. Bulu ısvbití é idin mvsv.

4

Yesu Mva Samariayintse Ḍkv

¹ Farisifə bonu ání Yesu dé abúopu nya, bó amó asú dvn Yohane. ² (Támē megyí Yesu onutó dé amó bɔ. Mu akasípú dé amó bɔ.) ³ Bréá Yesu lébi ání Farisifə ámu banú asún ánfí á, əleldalı Yudea əmátó yínkí yó Galilea əmátó. ⁴ Támē lehián ání əbótsvn Samariafɔ əsulúsú.

⁵ Yesu lóyowie Sikar ání igyi Samaria wúlu kuto. Wúlu anfí bv mantáa əsulív kvá Yakob lóphá mu bi Yosef bímbí ámu. ⁶ Inú Yakob ibún bv ni. Ḍkpá ámu bv ifjó. Mú sv Yesu lótsutsúa obowie inú á, ilapián mu. Mú sv oletsiá ibún ámu ası. Alı bré ámvtó á, ilabwé fé əpawísó.

⁷ Inú á, Samariayintse əkv léba ntsu əsakpá. Yesu lkvlí mu əbée, “Nobwií ipa, ha mí ntsu annu.” ⁸ Alı bré ámvtó á, Yesu akasípú bɔyó wúluto yóhə atogyihé.

⁹ Yudafə bvtamapú ibi da Samariafɔ nwε nūu ntsu. Mó sv ətsi ámu léfité Yesu əbée, “Yudayin fuygi, mí é Samariayintse ngyi. Nkálı igyi sv fude mí ntsu kvl?”

¹⁰ Yesu lélé mu ənó əbée, “Ní fuyin Bulu atokiehέ pó əhá ání əde fú ntsu kvlí á, tekı fókvlí mu, əbéha fú ntsu ání itehá nkpa.”

¹¹ Ətsi ámu lébláa mu əbée, “Anı sí, fumedé əfē, ibún ánfító é bv oklú. Nkónu fénya ntsu ání itehá nkpa? ¹² Fúdvn anı náin Yakob ání olokwi ibún ánfí há anı, mua mu abí pó amó mbwı bonu ntsu mótó?”

¹³ Yesu lélé mu ənó əbée, “Əmewvlı bélakítá əhagyı̄ha ání otонu ibún ánfító ntsu. ¹⁴ Támē əhagyı̄ha ání obónu ntsuá néha mu a, əmewvlı

méetrá kítá mu ekekkeek. Ntsu ámúú néha mu amu ibédamlí ntsu ɔwíkpa mutó ání ibélín ha nkpa ání itamatá.”

15 Otsi ámu lébláa mu ɔbée, “Ani sí, ha mí ntsu ánfí ku, méní ɔmewvúlí méetrá kítá mí, mméetrá ba nfi é besa ntsu.”

16 Yesu lébláa mu ɔbée, “Yeti fú kúlu amliba.”

17 Otsi ámu léle mó ɔnó ɔbée, “Mma okúlu.”

Yesu lébláa mu ɔbée, “Oñokwali igyi fablí ání fúma okúlu. **18** Tsúfé fatsía akúlu tse nu kí. Mégyí fú kúlu gyí oyin ámúú fúa munyo mlíná séi ámu é. Fawá oñokwali.”

19 Móú otsi ámu lébláa mu ɔbée, “Ani sí, nawun ání Bulu ɔnósú ɔtəipú fügyi. **20** Ani anáin Samariafó bosum Bulu ibu ánfisu, támé mlí Yudafó mó mlíaa Yerusalem kóún lehián ání ɔhagyíøha obósum Bulu.”

21 Yesu lébláa mu ɔbée, “Otsi, hó mí asón ánfisu gyi. Bré ku béba ání ahá bvméetrá súm Ósi ámu ibu ánfisu ntée Yerusalem. **22** Mlí Samariafó mlímeyín ɔhá ání mlidésum. Ani Yudafó mó aniyin ɔhá ání anidésum, tsúfé Yudafosu ina nkrahóo leba ɔyító. **23** Bré ibá, ulafon ta ání Bulu asúmpó anokwalipu bósom Ósi ámu ɔnjétó pú ɔnokwalisu. Tsúfé ahá ánfí odu Ósi ámu dédunká ɔbée busum mu ni. **24** Oñé Bulu gyí. Mó su ilehián ání ahá ání butosum mu bósom mu ɔnjétó pú ɔnokwalisu.”

25 Otsi ámu lébláa mu ɔbée, “Nyin ání Mesia*, (ɔhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amu) ɔbéba. Ní ɔbá á, ɔbélé asóngyíasón asi súná ani.”

26 Móú Yesu lébláa mu ɔbée, “Mí ánfí nde fú asún bláa anfí gyí Kristo amu ni.”

* **4:25** Griikifó téti Mesia bëe Kristo.

27 Inv akasípó amu besankí tsú wúluto ba bótó amú. Ilówa amú wánwan ání bawun Yesu mua ətsí bulí bvdetój. Táme amótó əkvukv métalí fité əbée, “Ntó fvdedunká tsú mu wá, ntéé ntogyi sú fúa ətsí ámu mlidéjtój?”

28 Ətsí ámu lési mu əló yái inv, yínkí yó wúluto yébláa ahá əbée, **29** “Mlíba amlibékí oyin əkvá alabláa mí tóá nabwé kí féé. Mlílahogyi mliaa, megyí Kristo amu ní?” **30** Mú su ahá bédalí tsu wúlu amvto bekí Yesu.

31 Alí bré ámvtó á, mu akasípó ámu bvde mu kokóli bée, ogyii ató.

32 Táme əlebláa amú əbée, “Mbó tóá négyi, mlímeyín mó iwi kuvvukv.”

33 Mú su akasípó amu bëfité aba bée, “Ntéé əkv labéha mu tóku alagyí?”

34 Yesu lébláa amú əbée, “Mí atogyihé gyí ání nábwé tóá əhá ámuú əlówa mí sísi ámu əbée mbwéé, ammə mó ənó. **35** Yéé mliteblí mliaa, ‘Tsra ana pé lasí ayó tímblí bófvn?’ Táme ndé mlí bláa mbée, mlitsu anší kí adobúv amvto, ayó ámu lablí fvñ tím. **36** Bvde mu atínpv akə ka dodo. Bvde mó tím yaí há nkpa ání itamatá. Mú su anší bégyi adupó múa atínpv amu féé ekewúle. **37** Mú su ənəkwali igyi bvteblí bée, ‘Əkv todú, əkv é tetün.’ **38** Nəwa mlí mbée mliyétin ayóá mlímoyá mó odukpá. Aha bambá lóyo mó iwi agyómá, llawá labi há mlí.”

39 Samariafjá bvbu wúlu amvto tsətsəətsə bəhə Yesu gyi, adánsie ámuú ətsí ámu légyi suná amú əbée, “Alabláa mí tógyítá nabwé mí nkpató féé” ámu su. **40** Inv su bréá bëba Yesu wá á, bokokóli mu bée, ətsía amú wá. Yesu létsiá inv nkenyó.

41 Yesu asvn blíhé su Samariafjá ámu tsətsəətsə é belahə mu gyi. **42** Bebláa ətsí ámu bée, “Megyí fó

asón ámu sú anilétréá hø mu gyi ngya o. Aní onutó anilanú, anilawun ání lélé oyin ánfì gyí oyító Nkpa Ùhópu amu ni.”

Əhande Əkv Mv Bi Ilə Tsa

43 Nkenyó ámu əma a, Yesu lénatí yó Galilea əmátó. **44** (Tsúfé mu onutó olowun bli əbée, “Bütamabú Bulu ənósú ətəípú mu onutó əmátó.”) **45** Bréá olowie Galilea a, iñufø bøhø mu atúu, tsúfé amú onutó bøyo Yerusalem Yudaføsu Katsvn Nke ámu ogyíkpá. Mó su bowun tóá ələbwë iñu fée.

46 Yesu létréá yinkí yó Galilea əmátó, Kana wúluto, ətíné ámuú əledamlí ntsu bwé ntá ámu. Əmá əhande əkv tsie Kapernaum wúluto. Əbu obi yinhé əkvá əda ədəlo. **47** Bréá əhande amu lónu ání Yesu latsú Yudea ba Galilea a, oleyga mu əkpa yókokóli mu əbée, mu bi yínhé lawú tá, əkplú ba Kapernaum, əbetsa mu iløha mu. **48** Yesu lébláa mu əbée, “Mó su ní mlímákúwun osúna a, mlímáøhø mi gyi ekekeek?”

49 Əmá əhande amu lébláa mu əbée, “Owíé! Ní aní ayabi məwa əsa á, kebi ámu obówu.”

50 Yesu lébláa mu əbée, “Yo! Fú bí ámu obénya nkpa!”

Oyin ámu lóhø asón ámuú Yesu lébláa mu amusv gyi, oleyinkí oyá wóyí. **51** Bréá oyá á, mu asúmpú bøba befia mu, bláa mu bøe, “Fú bí ámu lanyá nkpa.”

52 Iñu əlefíté amú bréá iwi lówa mu bi ámu ənlín. Bebláa mu bøe, “Owísó ámu lési mu ígye əpa ədəkvületö.” **53** Iñu á, əlekaín ání alı bré ámu to kén Yesu lébláa mu əbée, mu bi ámu obénya nkpa ní. Iñu su muva mu wóyítófø fée bøhø Yesu gyi.

54 Iñi gyí osúna nyøøsiá Yesu lóbwë bréá olotsu Yudea ba Galilea ni.

5

Tsukvle Osínpv Ḍkv Ilø Tsa

¹ Asón ánfi əma a, Yesu lódu yó Yerusalem Yudafə Bulusúm nkə kv ogyíkpá. ² Bəpwə buntíi wá wúlu amu. Bokwi ibún kv mantáa buntíi amu əkpa ənó kvá bvtetí mó Akúfa Ḍtsvñkpa. Bvtetí ibún ámu Betesda Hebri əblítə. Beyi mbu anu bómlí mó. ³⁻⁴ Aləpvu tsotsɔctsɔ bvbun ibún ámu ası mbu ánfti. Amútó akv bvgyi ansibi abwiepú, abo pú tsukvle asínpv.* ⁵ Oyin əkvá alasín tsukvle nfi adwasa-kwe (38) kéké da inu. ⁶ Bréá Yesu lówun mó a, olowun ání alaló, dí inu wá əpá. Mó su əlefíté mó əbée, “Fudeklé fee iwí iwá fú ənlín?”

⁷ Tsukvle osínpv amu léle mó ənó əbée, “Owíé, ní bowúli ntsu ámvtə á, mma əhá ání obótsu mí wá móvtó. Nótutsúa ambəbwə á, əkv lagyankpá wíé móvtó dodo.”

⁸ Yesu lébláa mó əbée, “Kvsu! Tsu fú əklan, afvnati!” ⁹ Invnvnvnu oyin ámu iwí lówa mó ənlín, əlkvsú tsú mó əklan, wá natí bi.

Ali eke ámu igyi Yudafə Ḍkpúnú Ḍdaké. ¹⁰ Mó su Yudafə ahandə bəka oyin ámuv Yesu latsá mó ilə ámu ansító, bli bəe, “Nde igyi Ḍkpúnú Ḍdaké. Ani mbla meha əkpa ání fósvrá fú əklan.”

¹¹ Əlebláa amú əbée, “Əhá ámuv əletsa mí ilə ámu lébláa mí əbée, ‘Tsu fú əklan, afvnati.’”

¹² Mó su bəfité mó bəe, “Ma lébláa fu əbée, fvtsúu fú əklan afvnati?”

¹³ Oyin ámu mébi əhá ání əletsa mó ilə, tsúfē ahá bvhié bvtso inu, Yesu lófwi wá amútó.

* ⁵⁻³⁻⁴ Mótó yée 4 bu nwvló dada amu akvtə: Ibv nu bu inu á, Bulu-əbəpvu tobowlíi ntsu ámvtə. Inu su bvtse inu bvgyo mó. Tsúfē ní əbá bowlíi mó á, fvá fegyankpá wíé móvtó á, fvtenyá ilətsá.

14 Ḍoma a, Yesu lóyówun mu Bulu ḋtswékpá inu. Múú əlebláa mu əbée, “Yéé fawun ání iwi lawá fó ɔnlín. Máträ bwé lakpan, méní múa idvn íní méeba fvus.”

15 Oyin ámu léyébláa Yudafá ahande amu əbée, Yesu létsa mu ilo. **16** Inlá Yesu dé ntobí ánfí odu bwé əkpúnú ədaké su á, Yudafá ahande amu bəwa mu kpækpéé bi. **17** Támé Yesu lébláa amú əbée, “Mí Sí mókúsí agyómá yo. Mú su mí é mmækúsí.”

18 Mu asvn blíhé anfí su á, Yudafá ahande amu bekle ání bómá mu əkpagyíokpasu. Tsúfé megyí əkpúnú ədaké mbla ámu nkule túvn su, mboún əleblí əbée, mu si gyí Bulu, ilosuná ání mva Bulunyó bugyi kékéé.

Bulu Téhá Mu Bi Ámu Túmi

19 Yesu lélé mó ɔnó əbée, “Oñekwali nde mlí bláa. Mí Bulu mu Bi ánfí onutó mméetalí bwé tətə mí iwisu. Tóá nowun ání mí Sí débwé á, mó ntəbwé.

20 Tsúfé mí Sí tədwé mí, otosúná mí itáá mu onutó ədebwe féé. Inn! Ibówa mlí wánwan ání obósuná mí múa idvn ali. **21** Alí ámuú mí Sí təkúsá ahá tsú afúlító, há amú nkpa ámu a, ali mí é ntehá ahá ání ndeklé nkpa ní. **22** Mí Sí tamagyí asón há ipón, támé alapú asúngyi féé wá mí ibító, **23** méní əhagyíoha obóbu mí fé alia otobú mí Sí ámu. Ḍhá ání ḋtamabú mí tamabú mí Sí ámuú əlopú mí sisí ámu é.

24 “Oñekwali nde mlí bláa mbéé, əhagyíoha ání otónú mí asón, ḋtəhó əhá ámuú ələwa mí sisí ámu gyi, bu nkpa ání itamatá. Bulu méegyi mu asún, há mu pón, tsúfé aladálí lowutó ba nkpató dodo. **25** Oñekwali nde mlí bláa. Bré ku ibá. Bré ámu ilawúna fun ání ahá ání bugyi fé aha wuhé† bónu Bulu mu Bi ámu əməe. Amúá bonu mó bénya nkpa.

† **5:25** Ahá ání bawú ənjétó.

26 Tsúfé mí Sí bóv túmi, ḥtehá nkpa. Alı kén alahá mí ánfí ngyi mu Bi ánfí túmi, ḥbée nháa ahá nkpa ní.
27 Alahá mí túmi ḥbée, ngyii ahá asón, tsúfé mígyí Nyankpusa-Mu-Bi ámu ní. **28** Asún ánfí imáwa mlı wánwan. Bré ku ibá, afúli fée bónu mí ḡme, **29** kósú. Amúá bəbwę yilé bélakúsú, nyá nkpa ání itamatá. Amúá bəbwę laláhe a, négyi amú asón, há amú ipón.”

30 “Mmémentalí bwé tətəto mí iwisu. Asún ání nonú tsú mí Sí wá á, mó ntəpúgyí asón. Mó sú ntegyi asón ənəkwaliṣu ní. Tsúfé ntamabwé tóá mí onutó ndeklé, mboún tóá ḥá ámúú ələwa mí sisí ámu tekle.”

Yesu Iwi Adánsie Wankládán Agyipú

31 Yesu lóyə móssú blí ḥbée, “Ní mí onutó negyi mí iwi adánsie á, mlumóohə mó ání ənəkwali igyi.‡
32 Bulu é tegyi mí iwi adánsie. Nyin ání mí iwi adánsie ámúú odehyí amu igyi ənəkwali. **33** Mlławá abí sisí Yohane. Alabláa mlı ənəkwali amu. **34** Mí mó á, mmehián anyánkpósa adánsie. Mboún nde mlı asón ánfí bláa, méni Bulu ḥbóhə mlı nkpa.
35 Yohane asún blihé ləbwę fē ḥkandíe ání idewankí. Mó su mlilotsulá gyi mó ḥdwę kplobí. **36** Mbü tóá itegyi mí iwi adánsie, idun Yohane klé amu. Agyómá ámúú mí Sí lawá ḥbée mbwée mo mó ənó, nde mó bwę ámu dé adánsie gyi ání mlawá mí sisí. **37** Mí Sí ámúú ələwa mí ámu onutó lagyi mí iwi adánsie. Mlumókunu mu ḡme, mlumókówun mu é ki.
38 Mlumóhə mu asún wá mlı kluntə, tsúfé mlumóhə mí ámúú ələwa sisí ámu gyi. **39** Mlkia mlenya nkpa ání itamatá tsú Bulu asún wanlínhé amuto. Mó sú mlı ansí lapé, mliidé mó kasí ní. Mí iwi adánsie Bulu

‡ **5:31** Mose mbla lósuná ání ahá abanyó ogyi adánsie.

asvn wanlínhē amv idegyí. ⁴⁰ Támē mlilakíná mí wá bá, mén̄i mlénya nkpa ámv.

⁴¹ “Mmedédunká mbéε, ahá bukánfú mí, ⁴² tsúfē nyin ml̄i dodo. Nyin án̄i mlitamadwé Bulu tsú ml̄i klvnt̄. ⁴³ Naba mí Sí dátó, mlumáh̄o mí. Támē ní ɔha bambá ɔbá mv onutó iwsu á, mláh̄o mv. ⁴⁴ Ml̄itekleá mlékanfú aba, támē mlitamabó mbódí án̄i Bulu ɔkvle pé ámv ɔkánfú ml̄i. Nkál̄i ibóbw̄e mláh̄o mí gyi? ⁴⁵ Ml̄umák̄i mliaa, néle ml̄i ilá mí Sí ansító. Mose amóó ml̄i ansí idin̄ mvsu mliaa ɔbóh̄o ml̄i nkpa ámv mboún ɔbél̄e ml̄ilá Bulu ansító ní. ⁴⁶ Ní lél̄e ml̄iláh̄o Mose asónsú gyi a, teki ml̄áh̄o mí asónsú gyi, tsúfē mí iwi asón ɔl̄ewanlín tswi. ⁴⁷ Támē íniá ml̄umáh̄o táá ɔl̄ewanlín tswísu gyi a, nkál̄i ibóbw̄e ml̄áh̄o mí asvn blíh̄esu gyi?”

6

Ahá Mpím-nu Atogyihē Ha

(Mateo 14:13-21; Marko 6:30-44; Luka 9:10-17)

¹ In̄i ɔma a, Yesu mva mv akasípó b̄efa Galilea ɔpvá bvtetí mó Tiberia amv yó mó ɔbin̄. ² ɔdōm betsiá buo mv, tsúfē ɔde alɔpu tsa wánwansu. ³ Mva mv akasípó b̄ed̄u yó okúku kvsu, yétsiá así inu. ⁴ (Ali bré ámvto á, Yudaf̄o nk̄eá b̄opugyi Israelfosu Katsun Nke ámv ilafun ta.) ⁵ Inv Yesu lótsu ansí fóá wun án̄i ɔdōm kpənkpəonkpənt̄ b̄ebá mv wá. Mvú ɔlefíté Filipo ɔbéε, “Nkónú abénya atogyihē h̄o ha ahá ánfí bégyi?” ⁶ (Yesu léblí asón ánfí pósø Filipo k̄i, tsúfē oyin táá ɔbóbw̄e dodo.)

⁷ Filipo lél̄e mó ɔnó ɔbéε, “Ní apú tsra kwe ikoká h̄o atogyihē kúráá á, imóofun án̄i okugyíøku obénya kpalobí gyí!”

⁸ Simon Petro mu pio Andrea, ogyi akasípú amvtə ɔkvle lébláa Yesu əbée, ⁹ “Oyimbi ɔku dé bodobodo apín pútúpútú anu pú ntsutso iye bwáhé anyo. Támē ntə ínì bóbwe ahá tsatsəotsə ánfi?”

¹⁰ Yesu lébláa mu akasípú amu əbée, “Mlíha amú abutsiatsia asi.” Ahá ámu fée betsiá ifású. Ayin ání bubu amvtó bóbwe fé mpím-nu (5,000). ¹¹ Múú Yesu láhó bodobodo amu, dá Bulu ipán, əleha beye mó há ahá ámúú buntsie inu ámu. Alí kén əlobwe ntsabi bwáhé amu éní. Amvtó okugyíøku lénya alia odeklé. ¹² Begyi mwé sian. Yesu lébláa akasípú amu əbée, “Mlíkula sianhe amu, méní imáobwe atə yintáhé.” ¹³ Lélé, bətəsí sianhe amúú benya tsú bodobodo anu amvtə ámu. Iləbulá alakpá dúanyə kéké.

¹⁴ Ahá ámu bowun osúna anfi Yesu labwé ánfi. Mú su beblí bëe, “Lélé, oyin ánfi gyí Bulu ənósú ətəpú amúú bəwanlín mu iwi asón wá Bulu asúntó bëe, əbëba ɔyító ámu ní.” ¹⁵ Yesu lówun ání ahá ámu babwé agywun bëe, bëba bëkitá mu əwvnlíntó yái mu iwíe. Mú su mu nkule əleladó yó nkápá sí amó.

Opus Nati

(Mateo 14:22-33; Marko 6:45-52)

¹⁶ Bréá owí ləpən a, Yesu akasípú bëkplí ba Galilea ɔpu ənó. ¹⁷ Owí latá, támē Yesu mákúyíñki bətu amú. Mú su bədu wíé ɔkluntə, budefa bøyó Kapernaum. ¹⁸ Afú kpənkپənti ku léba idetsúvən, ɔpu amu lówa dabí. ¹⁹ Alí bré amvtə á, akasípú amu baplá ɔklvn amu yó fé málí asa ntéé ana. Inu bowun ání Yesu ná ɔpu amvsu əbá amú wá. Mú su ifú lekitá amú. ²⁰ Támē Yesu lébláa amu əbée, “Mí ní, mlumánya ifú!” ²¹ Inu botsu mu wá ɔklvn amu ansigiyisó. Ilotsutsúa iwankí amú á, ɔklvn amu lawié otsubúno, ətíné amúú bøyó ámu.

Yesu Dunká

²² Oyí kehe a, ɔdəm amóó besi bubv ɔpv amv ɔbın inu ámu bowun ání ɔklvn kuku itráa mélí inu. Mvá teki ilú invtə akasípú amv bowie nátí ní. Bowun ání Yesu mówie móttá asa benatí. ²³ Mú ɔma a, nklvn akv lótsu Tiberia wúluto belí mantáa ɔtíné ámu begyi bodobodo amóó Yesu léda Bulu ipán pohá amv ámu. ²⁴ ɔdəm amv bowun ání Yesu lanatí inu, mv akasípú amv é buma inu. Mú sv bədu wíe nklvn amvtə yó Kapernaum, bvde Yesu dunká.

Bodobodo Itehá Nkpa

²⁵ Bréá ɔdəm amv boyówun Yesu ntsu ɔbın inu á, bəfité mv bεε, “Osunápú, bré məmv fobowie nfí?”

²⁶ Yesu lébláa amv ɔbée, “Oñokwali nde mlı bláa. Megyí osúna amúv ndebwe mlidewúun amv sv mlígyá mí ɔkpa. Mboún bodobodo amúv neha mlı, mlilegyí mwé ámu sv. ²⁷ Mlímawun ipian atogyihé ání iteyíntá sv. Mboún mlíwun ipian móá ibétsiá yó, ibéha nkpa ání itamatá, ání mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfi néha mlı sv. Tsúfē mí mí Sí Bulu lahié nsu ání mbv ɔkpa há mó.”

²⁸ Bəfité Yesu bεε, “Gyvma məmv abwée isuna ání anidé tóá Bulu tekle bwε?”

²⁹ Yesu léle mv ɔnó ɔbée, “Tóá Bulu déklé ɔbée mlibwée gyí, mlíha mí ánfi ɔlwá sisí ánfi gyi.”

³⁰ Inu bəfité Yesu bεε, “Osúna məmv fóbwε abówun, méní abóhə fv gyi? Ntə fóbwε? ³¹ Ani anáin begyi mana dimbi ámu sv. Bəwanlín mó wá Bulu asón ámu bεε, ‘Mose léha amv atáá ilotsu ɔsósú bá begyi.’”

³² Móó Yesu lébláa amv ɔbée, “Oñokwali nde mlı bláa. Megyí Mose léha mlı atogyihé amv tsú ɔsósú. Mí Sí léha mlı bodobodo onutónutó amv tsú ɔsósú.

33 Tsúfé bodobodo ání Bulu tēhá gyí mí ánfí natsú ɔsúsú bá, nebá bēha oyító ahá nkpa ánfí.”

34 Ahá ámu bēbláa mu bēe, “Owíé, tsia ha aní bodobodo anfí brégyíbré, tsú séi póya.”

35 Yesu lébláa amú əbée, “Mígyí bodobodo amúú itehá nkpa ámu ni. Akón méeikitá əhá ání əleba mí wá ekekekéke. Əmewúlú méeikitá əhá ání ələhə mí gyi é ekekekéke. **36** Fé alia nebláa mli á, mli lawun mí, támé mlumókúhó mí gyi bəfon séi. **37** Əhagyíha ání ɔsí ámu léha mí əbéba mí wá. Mméegya əhagyíha ání əleba mí wá. **38** Tsúfé mmotsu ɔsúsú ba mbée, nebá bəbwé tóá ndeklé. Mboún tóá əhá ámuú ələwa mí sisí ámu déklé əbwékpá neba. **39** Tóá əhá ámuú ələwa mí sisí ámu déklé gyí, ahá ámuú ələpvhá mí ámutó əkvukú mádalí mí ibi. Mboún nkvsúa amú fée tsu afúlitó eke tráhe amu. **40** Tóá mí Sí ámu tekle gyí, əhagyíha ání olowun mí, mu Bi ánfí, hə mí gyi obénya nkpa ání itamatá. Nókvusúa mu tsú afúlitó eke tráhe amu.”

41-42 Inia Yesu léblí əbée, “Mígyí bodobodo amúú notsu ɔsúsú ba amu ni” su á, Yudafá ámu bəwa mu wuntí bi. Bēe, “Megyí Yosef mu bi Yesu amu ni? Anuméyín mu si mua mu yin? Əkpa məmu sú ədəblí əbée, ‘ɔsúsú notsu neba?’ ”

43 Yesu lébláa amú əbée, “Mli si wuntí mli wulewule. **44** Əhaa méeetalí ba mí wá, nkéti mí Sí ámuú ələwa mí sisí ámu lakpá mu ba mi. Mí é nókvusúa mu tsú afúlitó eke tráhe amu. **45** Bulu ənósú atóipó amutó əku lówanlín tswi əbée, ‘Bulu obosuná ahá fée ató.’ Əhagyíha ání alanú mí Sí asún, kásí mu tsú mu wá tēba mí wá. **46** Əhaa mókówun ɔsí ámu ki. Mí ánfí notsu Bulu wá bá anfí nkule láwun mu ki. **47** Ənəkwali nde mli bláa. Əhagyíha ání ələhə mí gyi bu nkpa ání itamatá. **48** Mígyí bodobodoá itehá

nkpa ní. **49** Iniaá mlı anáin begyi mana dimbísú óó á, amú fée bowu. **50** Támę bodobodo anfı gyí míúa ılatsú əsúsú bá, ménı əhagyíøha ání obégyi móowu ní. **51** Mígyí bodobodo amúú ntéhá nkpa, natsú əsúsú ba amu ní. Əhagyíøha ání ogyi bodobodo anfı obétsiá nkpa, omóowu ekekeeké. Mí ɔyvlúv gyí bodobodo amu. Mú nési há, ménı ɔyítófø bénya nkpa ní.”

52 Inv Yudafø ámu benya asón anfı Yesu lablí ánfı iwi əblá. Amú wulewulé begyi aba nwéen bëe, “Nkálı oyin ánfı əbétalí pú mu ɔyvlúv há anı əbée agyí?”

53 Yesu lébláa amú əbée, “Onəkwali nde mlı bláa. Ní mlímégyi mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfı ɔyvlúv, nu mí obugya a, mlumá nkpa ání itamatá kkvukvuk mlito. **54** Ohá ání olegyi mí ɔyvlúv, nu mí obugya bu nkpa ání itamatá. Nókvusúa mu tsú afúlitø eke tráhe amu. **55** Tsúfë mí ɔyvlúv igyi atogyihé onutó, mí obugya é igyi atonuhé onutó. **56** Ohá ání ogyi mí ɔyvlúv, nu mí obugya tsie mitø, mí é ntsie mutø. **57** Mí Sí ɔkiankpapu amu lówa mí sisí. Mu sú mbu nkpa. Mú su fúá fegyi mí a, mí su fú é fvbu nkpa. **58** Mígyí bodobodo onutóá notsu əsúsú ba ní. Mlı anáin begyi mána, támę bowu. Ohá ání ogyi bodobodo anfı mó obétsiá nkpa ání itamatá.”

59 Yesu léblí asón ánfı bréá əde atá suná Kaper-naum, Yudafø ofiakpa.

Nkpa Ání Itamatá Asún

60 Yesu abúopu tsotsøotsø ámvø akv bonu asón ánfı á, bęblí bëe, “Atosunahé ánfı mó bu ənlın o! Ma əbétalí hø mó?”

61 Yesu lówun ání mu abúopu amvø akv bvde wunti ání alablí alı su á, əlefíté amú əbée, “Asún

ánfi ularan mli? ⁶² Múmú ní mlowun Nyankpusa-Mu-Bi ámu ɔyó ɔtínéá olotsu ba me, nkáli mlóbwé?
⁶³ Bulu ɔjé ámu téhá nkpa. Nyankpusa ɔwvnlin mó á, kpaali ígyi. Asón ánfi nde mli bláa anfi itsú ɔjé ámuú ɔtehá nkpa ámu wá, ⁶⁴ támē mlitó aku bvmohó móssú gyi.” Yesu lówun amúá bvmohó móssú gyi pú ɔhá áni ɔbélé mu há yái dodoodo. ⁶⁵ ɔletrá bláa amú ɔbée, “Iní sú nebláa mli mbéé, ɔhaa méetalí ba mí wá, nkéti mí Sí lakpá mu ba mí” ní.

⁶⁶ Tsú eke ámu a, Yesu abúopu amu tsotsotsa beyinkí mu ɔma, bvmétrá buo mu. ⁶⁷ Mú su Yesu léfíté mu akasípú dúanyo ámu ɔbée, “Mli é mlidékléá mléyinkí mí ɔma lóó?”

⁶⁸ Simon Petro lébláa mu ɔbée, “Owié, ma wá abóyø? Fú wá asón áni ɔtehá nkpa áni ɔtamata bø. ⁶⁹ Anilahogyi, anilabí áni fúgyí ɔha Wankihé amúú fotsú Bulu wá ámu ni.”

⁷⁰ Inu Yesu lébláa amú ɔbée, “Mli ahá dúanyo nelé, támē mlitó oku gyí ɔbunsám!” ⁷¹ (Simon Iskariot mu bi Yuda ɔde á. Tsúfé ogyi akasípú dúanyo ámuú okvle. Mu ɔbélé mu há ní.)

7

Yesu Mva Mv Apio Yinhe

¹ Mú ɔma a, Yesu létsiá kí Galilea ɔmátó. Omekleá ɔbóyø Yudea ɔmátó, tsúfé Yudafø ahande amu bude mu téé abumø mu. ² Támē Yudafø Kantankpatotsia Nkegyí lafun. ³ Mú su mu apio yinhe bëbláa mu bëe, “Nati yo Yudea nke ámu ogyíkpá, méní fó abúopu amúú bvbü inu ámu é bówun ofúla áni fudébwé. ⁴ ɔha áni odekléá ahá bvbü mu gyumagyihé tamañáin iwi. Iníá fúde ntobíá igyi alı bwé

á, wuna le mó suna, oyí fée abuwun.” ⁵ (Mu apío ámu kúráá bwmohó mu gyi. Mú su bebláa mu alí ní.)

⁶ Iní su Yesu lébláa amú əbée, “Bréá nøyø inu məkúnyá fvn. Mlí mó mléatalí yó inu brégyíbré.

⁷ Oyítófó bwméetalí lú mlí, támē mí mó buðe mí lu, tsúfé nde amú ilá le. ⁸ Mlíyø nké ámuñtó. Mí mó mməkúnyá yó, tsúfé mí bré məkúfvn.” ⁹ Yesu léblí asún ánfi tá á, olesi tsiá Galilea əmátó.

Yesu Kantankpatotsiá Nké Ámu Ogyíkpá Yo

¹⁰ Támē bréá Yesu apío ámu bennatí yó nké ámu ogyíkpá a, mu é olejaín iwi yó inu. ¹¹ Yudafó ahande amú bodunká mu nké ámu ogyíkpá, buðe ahá fité bëe, “Oyin ámu më?”

¹² Ódəm amú beblí asún tsətsəətsə nklobító tsú Yesu iwi. Akv bëe, “Oha wankláán ogyi.” Akv é bëe, “Ekekéeké, əde ahá mlé.” ¹³ Támē amútó əhaa métalí blí mu iwi asún kóklú ahá abvnu, tsúfé buðe Yudafó ahande amú ifú nya.

¹⁴ Bréá bowie nké ámu nsiné á, Yesu lódu wíé Bulu ətswékpá wunsinésó inu yéfi atá suná asi. ¹⁵ Mu atosunáhé lobwie Yudafó ahande amú ənó. Mú su bëfité aba bëe, “Oyin ánfi mókúkásí əwulú yó nkápá. Nkáli ləbwë asa əlebi əwulú ali?”

¹⁶ Yesu lélé mó ənó əbée, “Megyí mí wá atosunáhé anfi itsú. Itsú Bulu wá. Mwlówa mí sisí. ¹⁷ Ní əkv dékléá əbóbwë Bulu apé á, obówun ní atosunáhé anfi itsú mí wá ntéé Bulu wá. ¹⁸ Oha ání əde mu onutó asún blí dé mu numnyam dunká. Támē ní əkv todúnká numnyam há əhá ání ələwa mu sisí á, ənəkwaliþu əhá ámu gyi. Ətamawá afunu. ¹⁹ Yéé Mose lópu mbla ámu ba mlí a? Támē mlito əkvku médé mósv ygi. Ntogyi su mlidékléá mlómø mí?”

20 Inv ədəm amu bəbláa mu bəe, “Əyə laláhe bu futo! Ma dékleá əbómə fú?”

21 Yesu lébláa amú əbée, “Ofúla kule pé nəbwə əkpónú ədaké, mli fée ənó lobwie mli. **22** Mose lówa mbla há mli əbée, mlitún keté. (Ibu móttá ání megyí Mose látsa keté tím, mli anáin léfi mó ası.) Yée mó só mlitétin ahá keté əkpónú ədaké ní a? **23** Ní mlidé keté tún əkpónú ədaké, méní mlímóókusú lú Mose mbla ámuvsu á, ntogyi só mlilanyá əblá míssú mliaa, natsá nyankpusa kéín əkpónú ədaké? **24** Mliyə asúntó wankláán, asa amlíha ipón. Mliyə ənəkwali gyi asún.”

Yesu Iwi Nwéengyi

25 Yerusalemfə akv bəfité amú iwi bəe, “Megyí oyin ánfi Yudafə ahande bvdedunká abumə ní?

26 Megyí mu lú ahátə ədetəi, amútá əkvku mékpla mu a? Ntée ilawánkí amú ání mugyí Kristo, (əhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) ní? **27** Oyin ánfi mó a, aní fée aniyin ətínéá otsú, támə ní Kristo ámu əbá á, əhaa méebei ətínéá otsú.”

28 Bréá Yesu bu móssó əde atá ámu suná Bulu ətswékpa wunsinésú inv á, olotsu ənó fúá blí əbée, “Mliyin mi, mliyin ətínéá notsú, támə megyí mí onutó túmisu neba. Ənəkwaliyu əhá ámuú ələwa mí sisí ámu gyí. Mliméyín mu. **29** Támə mí mó nyin mu, tsúfē mulówa mí sisí. Mu wá notsu ba.”

30 Inv bekle abukita mu, támə bvməpə ibi da mu, tsúfē mu bré məkófon. **31** Támə amútó ahá tsətsəətsə bəhə mu gyi. Mó su bəfité bəe “Ní Kristo amu əbá á, əbetalí bwé osúna dvn mó ánfi oyin ánfi débwə?”

Bəwa Bəe Bvkita Yesu

32 Bréá Farisifə ámu bonu ání ədəm amu bvdə Yesu iwi asún blí nklobítə á, amúa Bulu igyí ahapú

dεhen amu bɔwa Bulu ɔtswékpa agyópu bεe bukítá Yesu. ³³ Ìní su Yesu lébláa amú ɔbée, “Ilasí nkε kpalobí pε nétsiá mlı wá. Mú ɔma a, néyinkí yó ɔhá ámuú ɔləwa mí sisí ámu wá. ³⁴ Mlodunká mí, támε mlímóowun mi. Mliméetalí ba ɔtínéá mbu é ekekeeké.”

³⁵ Yudafá ahande amu bεfíté aba bεe, “Nkónú oyin ánfí obótú ɔkpa yó, su abódunká mu anímóowun mu? Ntée odekclé ɔbóyá Griikifá awúlu amúú aní pi badásáin yó mósó ámuvsu, ntée obóyósuná Griikifá ámu atá? ³⁶ Asún ánfí ɔdeblí é así mé? ɔbée, ‘Mlodunká mí, támε mlímóowun mi. Mliméetalí ba ɔtínéá mbu é.’ ”

Nkpa Ntsu

³⁷ Nké ámu εke tráheá ígyi εke títriu á, Yesu lókvusú líi kplvn blí ɔbée, “Ní ɔmewúli de ɔku á, ɔbá mí wá obonu ntsu. ³⁸ ɔhagyíha ání ɔləhá mi gyi a, ‘Nkpa ntsu bówí dalí mwto.’ Alí bɔwanlín wá Bulu asún ámvto ní.” ³⁹ (ɔjε Wankíhé amú Bulu ɔbéha ahá ání bóhá mu gyi amu iwlí asún ɔdeblí. Alí bré ámvto á, ɔjε Wankíhé amu mókúnyá ba, tsúfē Bulu mókúnyá wá Yesu numnyam.)

Ahá Ámvto Leye

⁴⁰ Bréá ɔdɔm amu bonu Yesu asún blihé anfí á, amútó akv bεblí bεe, “Lélé, Bulu ɔnósú ɔtəípú amúú anidé mu ɔkpa kí amu ni.”

⁴¹ Akv é bεe, “Kristo amu ni!” Támε amútó akv é bεblí bεe, “Yéé megyí Galilea ɔmátó Kristo amu obótsu o. ⁴² Bɔwanlín wá Bulu asún ámvto bεe, Owíe Dawid abusuants Kristo amu ɔbédalí tsu. Bókwíi mu Betlehem, Dawid wúluto.” ⁴³ Ina Yesu iwlí asún ánfí su ikulébwε metsiá amútó. ⁴⁴ Amútó akv bekle abukítá Yesu, támε ɔhaa mópú ibí da mu.

Yesu Mákogyi

⁴⁵ Óma-óma a, Bulu ətswékpa agyópv amúú bəwa sumbí ámu besankí ba Bulu igyi ahapó dəhen pú Farisifə ámu wá. Befitē agyópv amu bəe, “Ntogyi sv mlumékitá mu ba?”

⁴⁶ Bele mó ənó bəe, “Jhaa mákótói fé oyin ánfı kí!”

⁴⁷ Farisifə ámu bəfitē amú bəe, “Mó sv oyin ámu lamlé mlı é. ⁴⁸ Mhlawun əhande ntée Farisiyin əkv lahə mu gyi kí? ⁴⁹ Ekekeseke! Ódəm anfi bəmeyín Mose mbla ámu iwl tətə. Mó sv Bulu əlwú amó.”

⁵⁰ Inu Farisifə ámvətə əkvə, ogyi Nikodemo amúú əloyə Yesu wá onyé ámu léfité amú əbée, ⁵¹ “Ani mbla leha əkpa ání abéha əkv ipón asa abéfité mu ənótá asún nū?”

⁵² Befitē mu bəe, “Galileayin fú é fúgyi? Kí Bulu asón ámvətə wankláán. Fówun ání Bulu ənósú ətəipó əkvkvvkv móotsu Galilea əmáttó.” ⁵³ [Inu amú fée benatí yó wóyító.

8

Ətsi Əkv Mbvatə Pú Mv Kitá

¹ Bréá ahá amu bədasáín á, Yesu lódv yó Nfə-nyíbv ámu sv*. ² Mó oyi kehe bakə a, oleyinkí ba Bulu ətswékpa wunsinésú inu. Ahá ámu fée bəba mu wá. Mó sv oletsiá ası, olefi ası əde amú ató suná. ³ Bréá ədetəi á, Farisifə pú Mose mbla asunápó amu bəkpa ətsi əkvá bakítá mu, əde mbvatə ba belí amú ansító. ⁴ Múú bəbláa Yesu bəe, “Osunápó, bakítá ətsi ánfi mbua ətəkpá. ⁵ Mose Mbla ámu léblí əbée, adáa atsi ánfi odu abwi mə. Nkálı fvdeblí tsú asún ánfi iwl?” ⁶ Asúnklé sv bəfitē mu asún ánfi, abvətə mu

* **8:1** Nfə-nyíbv igyi obubwí kvá ibv mantáa Yerusalem, bvtetí mó Olibbv.

ha ahande. Inu Yesulóbun, pú osrebi ode ató wanlín ɔsulútə.

⁷ Bréá buträá buðe asón ámu fité plá á, olobwií tsíá, bláa amú ɔbée, “Mlítə ɔhá ání ɔməkóbwé lakpan kí ogyánkpa da ɔtsi ánfí ibwi.” ⁸ ɔleblí mu alí á, oleyinkí bun ode mu ató wanlín ɔsulútə. ⁹ Bréá ahá ámu bonu mu asón ánfí á, bowa natí ikvle-kvle bi, tsú ahandesu bøtu nyebísú. Illebesi Yesu mva ɔtsi ámu nkule ɔbun nsiné inu. ¹⁰ Yesu lóbwíi tsíá, ɔlefíté ɔtsi ámu ɔbée, “ɔtsi, nkú ahá ámu me? ɔkvku mésian ání ɔbéha fú ipón?”

¹¹ ɔtsi ámu lélé mu ɔnó ɔbée, “Owíé! ɔkvku méha mí pón o!” Móó Yesu lébláa mu ɔbée, “Ibu alé! Mí é mméeha fú ipón! Natı, mátrá bwé lakpan.”]†

ɔyító Wankı

¹² Inı ɔma a, Yesu léyinkí bláa Farisifö ámu ɔbée, “Mígyí ɔyító wankı ni. ɔhagyíha ání obuo mí obénya wankı ání ibéha mu nkpa, oméesin oklúntə ekekeekke.”

¹³ Inu á, Farisifö ámu bebláa mu beε, “Nfóli tamakánfú mu iwi. Fuməkúblí tətə.”

¹⁴ Yesu lébláa amú ɔbée, “Ní mí onutó nde mí iwi adánsie gyí ó á, ɔnəkwali igyi. Tsúfé mí mó nyin ɔtínéá notsú pú ɔtínéá nøyó. Támę mlímeyín ɔtínéá notsú pú ɔtínéá nøyó. ¹⁵ Anyánkpósa asóngyí ɔkpasú mlitegyi asón tsvn, támę mí mó ntamagyí ɔhaa asón. ¹⁶ Ní negyi asón ó á, ɔnəkwali ɔkpasú negyi mó tsvn. Tsúfé megyí mí nkule tegyi mó. Mía mí Sí ámóó oløwa mí sisí ámu nyø tegyi mó. ¹⁷ Bøwanlín wá mlí onutó Mbla ámvto beε, ‘Ní adansifö abanyó beblí asvn kua kvle a, amú asón ibu

† **8:11** Ima Griikifö nwulú dada amu akvto.

mótó.’ ¹⁸ Mí onutó ntegyi mí iwi adánsie. Mí Sí lówa mí sisí. Mu é otegyi mí iwi adánsie.”

¹⁹ Befíté mu bée, “Nkónú fú sí bu?”

Yesu léle mó onó obéé, “Mluméyín mí wankláán, mluméyín mí Sí ámu é. Ní mliyin mí wankláán á, teki mlébi mí Sí ámu é.”

²⁰ Yesu léblí asún ánfí bréá ode ató suná Bulu ətswékpá tswítswi adáka otsiákpá. Támé əhaa mékitá mu, tsúfē mu bré məkónyá fvn.

Yesu Ḷsúsýo

²¹ Yesu létrá bláa amó obéé, “Mí mó noyó. Mlodunká mí. Mlowu wá mli lakpantó. Mluméetalí ba ətínéá noyó.”

²² Yudafó ahande amó befité bée, “Mó obómó mu iwi, sú ədeblí obéé, mluméetalí ba ətínéá noyó?”

²³ Yesu léle mó onó obéé, “Mlí mó mlotsú oyí ánfító, támé mí mó notsú Ḷsúsú. Oyí ánfítófó mlígyí. Mm-egyí oyí ánfítóyin mí mó ngyi. ²⁴ Mó sú nde mli bláa mbéé, mlowu wá mli lakpantó ní. Mlowu wá mli lakpantó, ní mlumóhogyi ání ‘Mígyí əhá ámuú mbéé ngyi ámu.’ ”

²⁵ Befíté mu bée, “Fúgyí ma?”

Yesu lébláa amó obéé, “Əhá ámuú ntebláa mli yáí mbéé, ngyi ámu kén ntráa nde mli bláa a. ²⁶ Mbú asún tsətsəətsaá néblí tsú mli iwi púhá mli pón. Támé onəkwalpú əhá ámuú ələwa mí sisí ámu gyí. Asún ání nonu tsú mu wá nde mli oyítófó bláa.”

²⁷ Iməwankí amó ání mu Sí ámuú obu Ḷsúsú ámu iwi asún ode amó bláa. ²⁸ Mú su Yesu lébláa amó obéé, “Ní mlédá Nyankpusa-Mu-Bi ámu mántá oyik-palíhesu, tsú mó líi á, mlowun ání ‘Mígyí əhá ámuú mbéé ngyi’ ámu. Mlébi ání ntamabwé tətəətó mí onutó túmitó. Múá mí Sí lópwá mli onó á, mó nteblí.

29 Əhá ámúú ələwa mí sí sí ámu buo mì. Əmekvýinkí mí əma, tsúfē tóá itegyi mu ansí ntəbwé brégyibré.”

30 Inv ahá ámúú bonu mu asón ánfítə tsətsəatsə bəhə mu gyi.

Abraham Abí-aná

31 Yesu lébláa Yudafə ámúú bəhə mu gyi amu əbée, “Ní mlobuo mí atosunahé a, mlígyí mí akasípó lélé.

32 Mlébi ənəkwali amu. Ənəkwali amu əbéha mlégyi iwl.”

33 Beblí bəe, “Abraham abí-aná anígyí. Anumákóbwé əhaa nkpábi kí. Mú ntogyi sú fúde anı bláa fee, ‘Mlégyi iwl?’”

34 Yesu lélé mó ənó əbée, “Ənəkwali nde mlı bláa. Əhagyíha ání ətəbwé lakpan á, ogyi lakpan əkpábi.

35 Əkpábi tamatsíá mu wie wóyí yó, obí tetsíá mu sı wóyí yó. **36** Mú sú ní Bulu mu Bi ámu əhá mlegyi iwl á, mórmó mlílagyi iwl fée. **37** Nyin ání Abraham abí-aná mlígyí, táme mlidékleá mlómə mí, tsúfē mlumáhə mí atosunahé. **38** Tóá nowun tsu mí Sí wá ndəblí. Mlı é asón ání mlilónu tsú mlı sı wásó mlidégyí.”

39 Bebláa mu bəe, “Anı sí gyí Abraham.”

Yesu lébláa amú əbée, “Ní Abraham abí mlígyí á, təkí mlı bwəhé lelian Abraham. **40** Mlidékleá mlómə mí, tsúfē nde mlı ənəkwaliá nonu tsú Bulu wá bláa. Abraham móbwə alı! **41** Mlı sí bwəhé mlidébwə.”

Bebláa Yesu bəe, “Megyí mbva bətə kwíí anı. Bulu onutó gyí anı Sí. Anumá osí əkvəku tsía mvtə.”

42 Yesu lébláa amú əbée, “Ní mlı Sí gyí Bulu á, təkí mlitədwé mí, tsúfē mu wá notsu ba. Mvlówa mí sí sí. Megyí mí onutó túmitə neba. **43** Ntogyi sú mlumédé mí asón blihé ası nu? Mlumédé mó ası nu, tsúfē mí asón de mlı asvtə wóo. **44** Əbənsám gyí mlı sí. Mú

su mlitekleá mlóbwe tóá mli sí tekle. Ahá omopú ogyi tsú nfiasí. Ḍtamabuo onokwali. Mó su onokwali kuku ima mwitó. Ní ówá afunu a, mó tsiátó ówan ñdele, tsufé ofunupu ogyi. Muyí afunupu fée osí ní. ⁴⁵ Táme ntéblí onokwali. Mó su mlitamahó mí asónsú gyi ni. ⁴⁶ Mlito ma obétalí súná ání lakpan obwepú ngyi? Ní nde onokwali bli á, mó ntogyi mlumáho mí gyi? ⁴⁷ Ohá ání otsú Bulu wá teyáá asu nú mó asón. Mli mó mlumotsú mó wá. Mó su mlitamayáá asu nú mó asón ní.”

Yesu Mva Nandín Abraham

⁴⁸ Yudafó ámu bebláa mó bëe, “Ní ablí aniaa Samariayin fugyi, onje laláhe bu fvtó á, anilawá afunu?”

⁴⁹ Yesu lébláa amú obéé, “Ohje laláhe ma mító. Ntobú mí Sí, táme mli mó mlitamabú mí. ⁵⁰ Mmedé mí iwi numnyam wa. Ohá əku bu inuá ñde mó dunká há mí. Muyí asón ogyipú wankláán ámu ni. ⁵¹ Onokwali nde mli bláa. Ohagyíoha ání otogyi mí atosunáhésu omóowu ekekeeké.”

⁵² Inu Yudafó ámu bebláa mó bëe, “Séi ánfí mó á, anilawun ání lélé onje laláhe bu fvtó! Abraham mva Bulu onósú atoípú amu bawú. Táme fó mó fvdeblí feé, ohagyíoha ání otogyi fó atosunáhésu omóowu ekekeeké. ⁵³ Ani náin Abraham lówu. Fvki feé fvduñ mó? Bulu onósú atoípú amu é bowu. Nkálí fvdé fó iwi kú?”

⁵⁴ Yesu lélé mó onó obéé, “Ní nowá mí iwi numnyam a, kpaali ígyi. Mí Sí gyí ohá ání ətewá mí numnyam. Mó mlidéblí mliaa ogyi mli Bulu ní. ⁵⁵ Ibú móttó ání mlumeyín mó, táme mí mó nyin mó. Ní neblí mbéé mmeyín mó a, nabwé ofunupu fée mli. Mí mó nyin mó, ntogyi mó asónsú. ⁵⁶ Mli

náin Abraham lénya ansigyí ání mówun mí bábi. Olowun mó é, ansí legyi mó.”

57 Yudafá ámu bëbláa mó bëe, “Fuməkóhə nfí aduenu (50) kóráá, mó fée fótú Abraham?”

58 Yesu lébláa amú əbée, “Oñokwalí ndé mlı bláa. Mbú inu asa bəkwíí Abraham.”

59 Yesu lénya bli alí pé, ahá ámu bəkulá abwi bëe abutswí da mó mɔ. Támę Yesu lóbwę híéé, dálı Bulu ətswékpa wunsinésú inu.

9

Ansibi Obwiepú Ḍkv Tsa

1 Eke əkv Yesu mva mó akasípú buna əkpato, bowun oyin əkvá bəkwíí mó ansibi obwiepú. **2** Yesu akasípú amú bëfíté mó bëe, “Osunápú, ma lakpan sú bəkwíí oyin ánfí ansibi obwiepú? Mó onutó lakpan sú lóó, ntéé mó akwiúpú?”

3 Yesu léle mó ənó əbée, “Megyí mó ntéé mó akwiúpú lakpan sú bəkwíí mó ansibi obwiepú. Mbouún aliá Bulu əbélę mó túmi súná tsón mó ilɔ ámvtó sú. **4** Ilasí kplobí owí əbéta. Ohaa méetalí trá yɔ agyúmá. Mú sú ilehián ání abóyɔ agyúmá ámuú əhá ámuú əlɔwa mí sisí ámu lówa mí əbée nyɔ́o amu. **5** Inia nenya mbu oyí ánfító á, mígyí oyí ánfító wanki.”

6 Bréá Yesu lébláa amú asón ánfí tá á, olotu atsvnó tswí əsvlító, əlopú osrebi tsíá isi, tití mó tan ansibi obwiepú ámu ansibisú. **7** Múú əlebláa ansibi obwiepú ámu əbée, “Natı yɔfwı ansító Siloam paatító.” (Siloam ası gyí, “Bəwa mó sisí.”) Oyin ámu lóyófwı ansító yínkí əbá wóyí á, əde ató wúun.

8 Mu aba pó ahá ání butowun mó əde ató kólí bëfíté bëe, “Megyí oyin ánfí tetsíá kólí ató bré ámu nı?”

9 Amútó akv bεε, “Mv ní!” Akv é bεε, “O-o, lían ɔlelian mv.”

Inu oyin ámu onutó léblí əbée, “Mí ní.”

10 Befíté mv bεε, “Nkálı ulbwε asa fvde ató wúun ngya?”

11 ɔlele mv əná əbée, “Oyin ámúú bvtetí mv Yesu amu lóbwε ɔdiba tan mí ansíbisu. Múú ɔlebláa mi əbée, nnáti yəfwı ansító Siloam paatitó. Nøyófwı, mívú nde ató wúun a.”

12 Befíté mv bεε, “Nkúnú əbv?” Múú ɔlele mv əná əbée, “Ohwée.”

Farisifò Ansibi Obwiepú Ámu Asón Fité

13 Inu bekpa oyin ámúú tekı ogyi ansibi obwiepú ámu yáa Farisifò wá. **14** Eke ámúú Yesu lóbwε ɔdiba póbwíí mv ansíbi amu igyi əkpónú ədaké. **15** Mó su Farisifò ámu belafíté oyin ámu alia ulbwε asa əde ató wúun. ɔlebláa amu əbée, “ɔdiba ələptan mí ansíbisu, nøyófwı ansító. Múú nde ató wúun ngya a.”

16 Farisifò ámu akv bεblí bεε, “Megyí Bulu əha oyin ámúú olobwií mv ansíbi amu gyí, tsúfē ətamagyí əkpónú ədaké mbla ámusu.”

Támē akv é befíté bεε, “Nkálı lakpan əbwepú əbétalí bwé osúna anfi odu? Asón ánfi su bvmetrá bwε kvlé.”

17 Mó su belafíté oyin ámu bεε, “Fee mulóbwíí fó ansíbi. Amansu fvbu blí tsú mv iwlí?”

Oyin ámu lélé mv əná əbée, “Bulu ənású ətəípú ogyi.”

18 Yudafò ahande amu bvmohogyi ání lélé, bəkwíí mv ansibi obwiepú asa séi əde ató wúun, kpéfvn bréá beti mv akwíipó ba. **19** Befíté amu bεε, “Mlí bí ámúú mliaa, mv ansíbi lobwie asa mlilókwíí mv amu ní? Nkálı ulbwε asa əde ató wúun ngya?”

20 Mv akwiúpó amv bεle mó ənó bεε, “Aniyin ání aní bí ní. Aniyin ání anilókwí mv ansibi obwiepú.

21 Táme alia iləbwε asa əde ató wúun pú əhá ání olobwií mv ansibi mó á, anuméyín. Kókoli mlı, mlifite mv onutó. Megyi kebi ógyi, aladan. Əbetalí lé mó ənó.” **22** Mv akwiúpó amv bude Yudafə ahandε amv ifú nya. Mó su bεblí alı ní. Tsúfε ahandε amv bablí tswí bεε, əhagyíøha ání əbéblí əbée, Yesu gyí Kristo, (əhá ámúú Bulu ladá mv ofúli amv) a, bégya mv lé Yudafə ofiakpa iñv. **23** Mó su mv akwiúpó amv bεε, “Megyi kebi ógyi, aladan, mlifite mv onutó!” ní.

24 Belatí oyin ámúú bəkwíí mv ansibi obwiepú ámuv otse nyøøsi, bláa mv bεε, “Ka ntam Bulu ansító ání fəblí ənəkwali. Aniyin ání lakpan əbwepú oyin ámúú olobwií fó ansibi amv gyí.”

25 Móó oyin ámu léle mó ənó əbée, “Ní lakpan əbwepú ogyi o, yilé əbwepú ogyi o, mí mó mmeyín. Toku kule pé nyin. Mógyí, tekı bré ámu ntamawun ató, táme séi mó ndewúun.”

26 Móó bεfité mv bεε, “Nkálı oləbwε fó? Nkálı olobwií fó ansibi amv?”

27 Móó əlele mó ənó əbée, “Nabláa mlı dodoodo, táme mlumónu. Ntogyi sú ntráa bla mlı? Mlı é mlidékléá mlóbwε mv akasípú lóó?”

28 Besia mv, bláa mv bεε, “Fúgyí mv əkasípú. Aní náin Mose akasípú aní mó anigyi. **29** Aniyin ání Bulu lótøí bláa Mose asún, táme anuméyín ətínéá oyin ánfı mó otsú.”

30 Oyin ámu lébláa amó əbée, “Ngya ntø asún ní? Mluméyín ətínéá otsú, táme mvlábwíí mí ansibi ní o. **31** Aní fée aniyin ání Bulu tamanú lakpan abwepó isu. Əhá ání otobú mó, otegyi mv mblasv isu otonú.

32 Tsú bréá Bulu lóbwε oyí ɔpá á, ɔhaa mókónú ání ɔkv labwíí ɔhá ání bɔkwí mu ansíbi obwiepó ansíbi ki. **33** Ní megyí Bulu ɔha oyin ánfi gyí á, teki ɔméetalí bwé tətəeto.”

34 Ahande amv belə mu ɔnó bεe, “Fú ánfi fügyi lakpan ɔbwepó tsú bréá bɔkwí fú ánfi dékléá fósuná ani asún?” Invn begya mu lé ofiakpa inu.

ɔjétó Ansíbi Bwie

35 Yesu lónu ání bagya oyin ámu lé ofiakpa inu. Mú sv bréá olowun mu a, ɔlefíté mu ɔbée, “Fəhə Nyankpusa-Mv-Bi ámu gyi?”

36 Oyin ámu lébláa mu ɔbée, “Owíé, suna mí ɔhá ání ogyi, mí anhə mu gyi!”

37 Yesu lébláa mu ɔbée, “Fawun mu dodo. Mvgyí ɔhá ánfi ɔde fú asún bláa séi ánfi á.”

38 Mvv oyin ámu lébláa mu ɔbée, “Mí Wíé, nahə fu gyi.” Inu olosum Yesu.

39 Yesu léblí ɔbée, “Asún ogyíkpa neba oyí ánfito, méni ahá ání bvmedé ató wúun bówun ató. Ahá ání bvdevúun é ansíbi ibwie.”

40 Farisifə akvá bubu Yesu wá inu bonu asún ánfi. Mvv bεfíté mu bεe, “Mú sv fvdeblí fεe ani é anigyí ansibi abwiepó?”

41 Yesu lélé mu ɔnó ɔbée, “Ní ansibi abwiepó mlígyí á, teki Bulu méeħha mlı ipón. Támē iniaa mlidé ató wúun sv á, mlı lakpan lasin mlısv.”

10

Akúfa ɔkpapó Mva Mv Akúfa

1 Yesu léblí ɔbée, “ɔnəkwali nde mlı bláa. ɔhá ání ɔdú tsvn akúfa ibansu wíé móbtó, ɔmatsvn ɔkpa ɔnó á, owikplu pú ogyo otswapó ogyi. **2** Tsúfē iban ɔnó akúfa ɔkpapó tətsvn wie móbtó. **3** Iban ámu sv

əkípu tefinkí mó há akúfa əkpapú ámu tebítíwíé. Ḍtəpú akúfa amu dá tí amú, bvtoumú mu əme, ətekpá amú dálí. ⁴ Ní əkpá akúfa amu fée dálí a, otegya amú nkpa, bvtobuo mu, tsúfē buyin mu əme. ⁵ Bvtamabuo əfó. Srí butesrí sí mu, tsúfē bvmeyín mu əme.”

⁶ Yesu léha amú yébi anfi, támē bemonu mó asi.

Akúfa Əkpapú Wankláán Ámu

⁷ Yesu létrá bláa amú əbée, “Onəkwali nde mlí bláa. Mígyí akúfa iban ámu ənó ní. ⁸ Awikplu pú ogyo atswapú ahá ání begyankpá ba fée buysi. Akúfa amu bvməbí amú əme. ⁹ Mígyí akúfa iban ámu ənó ní. Ní əku ətsun mítə wíé dálí a, tətə móəbwə mó. Obéyénya ató gyí mwə. ¹⁰ Owikplu agywun gyí, əbá bowi, əmə, oyinta ató. Mí mó neba, ménī ahá bénya nkpa ání lləfun.

¹¹ “Mígyí akúfa əkpapú wankláán ámu ní. Akúfa əkpapú wankláán totsúlā hólí mu nkpa há mó akúfa. ¹² Támē akúfa əkpapú ání əde ipa gyí, megyí mó onutó bó akúfa amu tesrí ní owun əkpataku əbá bekítá amú. Əkpataku ámu tekítá akúfa amuto əku, atráhe butedásáin. ¹³ Oyin ámu tesrí, tsúfē ipa keke odehyí. Akúfa amu nkpa tamahían mó. ¹⁴ Mígyí akúfa əkpapú wankláán ámu ní. Nyin mí akúfa, mí akúfa é buyin mí, ¹⁵ fē alia mí Sí ámu yin mí á, alí mí é nyin mó ní. Ntəhólí mí nkpa há mí akúfa. ¹⁶ Mbv akúfa bámbá akv é. Bvma akúfa iban ánfito. Ilehián ání nékpa amú é ba. Amú é bónu mí əme. Amú fée bóbwe akúfa iku kvlé pú əkpapú əkvle.

¹⁷ “Iní só mí Sí tekle mí asún ní. Tsúfē natsúlā ání nóhólí mí nkpa há ahá, ménī nélanyá mó. ¹⁸ Əhaa méetalí swíí mí. Mí onutó latsúlā ání nóhólí mó.

Mbu ၊kpa hóli mí nkpa, mbu ၊kpa lányá mó é. Iní mí Sí lébláa mí ၊bée mbwéé ní.”

¹⁹ Mu asvn blíhé anfi sv Yudafó ahande amv bvmétrá bwé kvlé. ²⁰ Amútó akv bëblí bëe, “Ojje laláhe bv mvtó. Mu nwun ideyintá. Ohaa mátrá nu mv asvn blíhé.”

²¹ Akv é bëe, “Ohä ání ၊njé laláhe bv mvtó méetalí blí asón ánfí odu. Ojje laláhe ၊bétalí bwíí ansibi obwiepó ansíbi?”

Yesu Kind

²² Ekeá bvtópkáíí Bulu ၊tswékpa gyvrásu Yerusalem lfvn. Alí bré ámu igyi lilitó. ²³ Yesu lýoodeki Bulu ၊tswékpato ၊tinekvá bvtetí inu “Salomo Abránndaású.” ²⁴ Yudafó ahande amv akv befia bomlí mv. Befité mv bëe, “Omenke kéin asa fébláa aní ၊nokwalí amv? Ní fúgyí Kristo, (oħá amúú Bulu ladá mv ofúli amv) a, wuna le mó tii aní.”

²⁵ Yesu lébláa amó ၊bée, “Nebláa mlí bōtsvn, támē mlumédéhogyi. Ofúla amúú ndebwé mí Sí dátó ámu dé mí iwi adánsie gyí. ²⁶ Támē mlumédéhogyi, tsúfē mlumá mí akúfató. ²⁷ Mí akúfa bvtónú mí ၊mee. Nyin amú, bvtobuo mlí. ²⁸ Ntchá amó nkpa ání itamatá. Bvmdóowu ekekéeké. Ohaa méetalí swíí mí amú. ²⁹ Mí Sí amúú olöpu amó há mí ámu dvñ tógyító. Ohaa méetalí swíí amó le mí Sí ibító. ³⁰ Mía mí Sí anigýí kvlé.”

³¹ Inu á, Yudafó ahande amv betrá kvlá abwi bëe abvtswi da Yesu mō. ³² Támē Yesu léfité amó ၊bée, “Nabwé ofúla tsøtsøotsøá itsú mí Sí wá súná mlí. Mvtó mɔmɔ sú mlidékléa mléda mí abwi?”

³³ Bebláa mv bëe, “Megyí ofúla ání fabwé kvkvukv sú aniaa abéda fú abwi. Alí ámuú fablí abususu pükósó líí Bulusu ámu sv. Nyankpusa fügyi, támē fée Bulu fúgyi.”

34 Yesu léfité amú əbée, “Bumowanlín wá mli Mbla əwvló ámvtə bεε, Bulu əbée, ‘Mligyi fē Bulu?’”

35 Aniyin ání ənəkwali Bulu asón igyi. Mú svní Bulu léti ahá ámúvú ələpu mu asón há ámu əbée, bvgyi fē mu a, ntogyi sú mlidé əbló nya? **36** Mí mū á, mí Sí lélé mí yái, ngyi mu kłe, ələwa mí sisí ɔyí ánfítə. Ntogyi sú mlidéblí mliaa nablí mbée, ‘Bulu mu Bi ngyi’ sv nablí abususu pókúsú lúi musu? **37** Ní megyí mí Sí agyómá ndebwe mū á, mlumáhō mi gyi. **38** Támē ní mí Sí agyómá ndebwe, asa mlumáhō mi gyi kúráá á, mórmó mlhō ofúla amúvú ndebwe ámu mū gyi, amlibi ání Mí Sí ámu bv mitə, mí é mbv mutə.”

39 Bétrá bwε ání békítá mu, támē əledalı amú ibi, nátí sí amú.

40 Yesu léyinkí fá Yordan əbón ba ətíné ámúvú Yohane létsiá bó ahá asú ámu, olesi tsiai inu. **41** Ahá tsatsəətsə bεba mu wá, bvdε aba bláa bεε, “Yohane móbwε osúna kuvvukv, támē asón ání Yohane léblí tsú oyin ánfí iwi fée laba mvtó pēpēépē.” **42** Ahá tsatsəətsə bəhō mu gyi inu.

11

Lasaro Lowu

1 Oyin əkvá bvtetí mu Lasaro mua mu apio tsihé Maria pú Marta betsiá Betania wúluto. Oyin ámu lélə. **2** Maria anfí létséi mu ofobí fánfááñfán wúlí aní Wíe Yesu ayabisu, pú mu imi tsítsi mū ni. Mu pio yinhé gyí Lasaro anfí əda ədəlo á.* **3** Mú sv mu apio tsihé ánfí bəwa abí sisí Yesu bεε, “Owíé, fú ədwepú délə.”

* **11:2** Inu kén bv 12:1-8tə.

4 Yesu lónu asón ámu a, əleblí əbée, “Megyí ɯlo ánfí əbómó mu, mboún ibéle Bulu numnyam əwan. Ibówa mí Bulu mu Bi ánfí é numnyam.”

5 Yesu tekle Marta mu María pú Lasaro fée asón. **6** Támę bréá olonu ání Lasaro dělō á, əletrá si tsiá stúnéá əbu nkenyó kéké. **7** Mú əma a, əlebláa mu akasípú əbée, “Mliha ayinki yó Yudea.”

8 Mu akasípú amu bëfité mu bëe, “Osunápú, nwén nfí Yudafó ahandé bakle abuda fú abwi mo. Mó fëetrá yinkí yó inu?”

9 Yesu lópu yébi lé mó ənó əbée, “Megyí dənhwíri dúanyó bu ekewóletó? Ní əha ná ɔyi kehetó á, ətamasúti, tsúfē nsaintó lówankí, su odewúun. **10** Támę ní əku ná oklúntó á, otosúti, tsúfē əmedé ató wúun.” **11** Asón ánfí əma a, əletrá blí əbée, “Aní nyáwíe Lasaro ladídi, támę nøyó anyetsinkí mu.”

12 Akasípú amu bëbláa mu bëe, “Aní Wíe, ní ədedidí mó á, iwi bówa mu ənlín!”

13 Lasaro lowu iwi asón Yesu déblí, támę akasípú amu mó bukü bëe mu dídí keke iwi asón ədeblí. **14** Inu Yesu lówunáa kpa mó opulu əbée, “Lasaro lawú. **15** Mli su llawá mí ansigyi ání mma inu asa olowu, méní mláho mí gyi. Mliha ayekü mu.”

16 Inu Toma ání ogyi Tabí† lébláa mu aba ámu əbée, “Mliha ania munyó fée ayó, méní ní lowu ígyi kúráá á, ania munyó awu!”

Ohá Aní Ətəkósúa Ahá Tsú Afúlitó, Há Amú Nkpa

17 Yesu lówie Betania wúluto á, bëbláa mu bëe bopulá Lasaro ılagyi nkená. **18** Tsú Betania ya Yerusalem məfún máili anyó. **19** Mú su Yudafó

† **11:16** Didimus móa Toma ası gyí Tabí Griiki móa Hebri əblító.

tsatsaotsa beba Maria mua Marta gyowí ohakpá, amú píó lowu sv.

20 Benya bláa Marta ání Yesu obá ali, olékusú yefia mu okpa. Maria mó lésin wóyító. **21** Múú Marta lébláa Yesu obéé, “Mí Wíe, teki ní fubu nfí á, teki mí píó mówu sí mí. **22** Táme séi kúráá nyin ání tógyítóá fókvli Bulu á, obéha fú.”

23 Yesu lébláa mu obéé, “Fú píó ámu obélakúsú.”

24 Marta lébláa mu obéé, “Nyin ání obókusú eke tráhe amúú afúli bókusú ámu.”

25 Yesu lébláa mu obéé, “Mígyí ohá ání ntökúsúa ahá tsú afúlitó, há amú nkpa. Ohá ání oléhó mí gyi owú kúráá á, obétréa tsiá nkpa. **26** Ohá ání otsie nkpa, oléhó mí gyi é móowu ekekéeké. Fahó móosó gyi?”

27 Marta lótsulá móosú obéé, “Ee! Mí Wíe, nahogyi ání fúgyí Kristo, (ohá amúú Bulu ladá mu ofúli), Bulu mu Bi amúú bee obéba oyító ámu ni.”

Yesu Lósú

28 Bréá Marta léblí alí tá á, oleyinkí ba wóyító beti Maria ya itsétó, bláa mu obéé, “Osunápó laba, odee fú ti.” **29** Maria lénya nú mó ali, olékusú yó Yesu wá. **30** (Ali bré amutó á, Yesu mókónyá wíé wúluto. Olú atíné amúú Marta lóyótó mu amu.) **31** Bréá ahá amúú buitsie Maria wá wóyító, bude mu klón yiá ámu bowun ání alakúsú otsawule pé oyó á, bukusú buo mu. Buki bee oyó opulákpá inu yósu.

32 Bréá Maria lówie Yesu wá á, oléda akpawunu, bláa Yesu obéé, “Mí Wíe, ní fubu nfí á, teki mí píó mówu sí mí!”

33 Bréá Yesu lówun ání Maria mua ahá amúú bubuo mu amu féé budesú a, iléhié han mu. Mú sv mu ansí lepe. **34** Oléfité amú obéé, “Nkúnó mlilópulá mu.”

Inu bεbláa mu bεe, “Aní Wíe, bεkí.”

³⁵ Inu Yesu lósú. ³⁶ Mó su Yudafó ámu bεblí bεe, “Kí alia ḥtehíé dwé Lasaro!”

³⁷ Táme amútó akv bεblí bεe, “Megyí oyin ánfí lóbwíí ansibi obwiepó ámu ansíbi ní. Ntogyi su ḥmetalí kítá Lasaro yáí, alawú?”

Lasaro Kvísá

³⁸ Yesu ansí létrá pέ, ḥlenatí yó opulákpá inu. Ibwi alatō bopulá mu, bemináa ibwi tin mó ḥnó. ³⁹ Inu ḥlebláa amó ḥbέe, “Mlímína ibwi ámu le ḥbó ámu ḥnó.”

Táme owupó ámu mu pio tsíhé Marta lébláa mu ḥbέe, “Mí Wíé, nde aná mó á, alayíntá. Nde eke náásí ḥpá bopulá mu.”

⁴⁰ Yesu lébláa mu ḥbέe, “Mmεbláa fu mbέe ní fohogyi a, fówun alia Bulu iwi bu ifú?” ⁴¹ Inu bemináa ibwi ámu lé ḥbó ámu ḥnó. Yesu lótsu ansí fúá kí ḥsúsú, blí ḥbέe, “Mí Sí, nedá fu ipán ání fanú mí ḥme. ⁴² Nyin ání futonú mí mpái ekekegyíeke. Táme ahá ánfí bulí nfi ánfí su nablí alí, méní bóhogyi ání fólówa mí.” ⁴³ Bréá ḥləbó mpái ánfí tá á, ḥləkplón blí ḥbέe, “Lasaro, dalí ba!” ⁴⁴ Lasaro lédalí a, tati kli mu ibí pú mu ayabi. Dúku é kli mu ansító. Yesu lébláa amó ḥbέe, “Mlsankí mu ḥnatí.”

Bεkiklí Yesu Nwunsu

⁴⁵ Yudafó ámóó bobuo Maria ba inu ámu bowun tóá Yesu labwé. Mó su amó tsətsəətsə bəhə mu gyi.

⁴⁶ Táme amútó akv bəyə yébláa Farisifó ámu tóá Yesu labwé. ⁴⁷ Invnū Bulu igyi ahapó dehen pú Farisifó ámu betí aba asón agyípó fia. Múú bεfíté aba bεe, “Nkálí abóbwε? Lélé mu á, oyin ánfí dé osúna tsətsəətsə bwε. ⁴⁸ Ní aníméka mu itin á, ḥhagyíoha

əbóhə mū gyi. Ibéha Romafə bēba bobwie anı Bulu ətswékpa amu, yíntá anı əmá!”

49 Támē amútó əkvleá bvtetí mū Kaiafa, ogyi Bulu igyí əhapú dəhen ofi ámvtó lébláa amú əbée, “Ml̄ mū ml̄meyín əlala! **50** Ml̄m̄kúbí ání ibu aléá əbakólə obówu ahá fée nwunsv, duṇ ání əmá ámvtó ahá fée bēhi?” **51** Megyí Kaiafa onutó agywun ələpvblí asón ánfi. Támē íniá ofi ámvtó mvgyi Bulu igyí əhapú dəhen su á, igyi asón ání ələblí tswi ání iləhián ání Yesu obówu há Yudafə əmá. **52** Megyí bēe əmá ámu nkule pé su obówu, mboún aliá əbékpa Bulu ahá ání badásáiń fée bəwa abatə, bōbwə ikułe su.

53 Tsú eke ámu bəwa agywun bwə ání bómə Yesu bı. **54** Inı su Yesu métrá tsıá lé iwi əwan Yudafətə. Mboún əlenatí yó wúlu kvá bvtetí mū Efraim, ání ibu dimbísó. Mva mū akasípó amu betsiá inu.

55 Bré ámvtó á, Yudafə nkeá bōpvgyi Israelfəsu Katsvə Nke ámu lawié woyí tá. Ahá tsətsəətsə botsu awúlusv dú yó Yerusalem ání bəyógyvráa iwi asa nke ámu ifvn. **56** Bréa bəyə Bulu ətswékpa wunsinésú inu á, bodunká ání bówun Yesu. Mó su bəfité aba bēe, “Nkálí ml̄dékú? Ml̄lahogyi mliaa, əbéba nke ánfító lóó?” **57** Támē bré ámvtó á, Bulu igyí ahapú dəhen pú Farisifə ámu babláa ahá bēe, ní əkv owun ətínéá Yesu bu a, əhá amú ibi, mén̄ bəyékítá mu.

12

Ofobi Fánfáñfán Pvwvlí Yesu (Mateo 26:6-13; Marko 14:3-9)

1 Ilesi nkensié abugyi Israelfəsu Katsvə Nke a, Yesu lóyə Lasaro amúv əlkusúa tsu afúlitó ámu wúluto Betania. **2** Mó ntúpwesu bətswi əpónú há mu.

Marta léye atogyihé əpónú ámu ası. Lasaro muá ahá ámúú beti ámu bəwa ibi gyi ató Yesu wá. ³ Inv Maria lópu ofobi fánfáánfán ání ibu ibíá prentva yilé əbə betseí wúlí Yesu ayabisu, əlopv mu nwunsvimi tsítsi mó. Ofobi ámu əfan ləhə wóyí ámuñtə fféé.* ⁴ Támē Yuda Iskariot, ogyi Yesu akasípú amuñtə əkvle, əbélé Yesu há ámu mó léblí əbée, ⁵ “Ofobi ánfi bu bíá. Ntogyi sú bvmefé mó, pú kóba amu há ahiánfó? Mú bíá bóbwé əbakóle ofi əkvle akatua.” ⁶ Megyí ahiánfó nwewúun sv Yuda dé asún ánfi bli. Owikplu ógyi sv. Mu wá sika okentebi bu, otetsiá wí kv lé móntó.

⁷ Yesu léblí əbée, “Mlisi mu əpv ofobi ánfi wúli mí ha mí opuláké. ⁸ Ahiánfó mó bétsiá mlı wá ekekegyíeké, támē mí mó mméetsiá mlı wá yó.”

Bekiklú Lasaro Nwunsu

⁹ Yudafó tsotsøtsø bonu ání Yesu laba Betania. Mú sv begya əkpa yó mu əkíkpa. Megyí mu nkvlé sv bəyó inv. Beyéki Lasaro amúú Yesu lókusúa tsu afúlitó ámu é. ¹⁰ Mú sv Bulu igyí ahapú dehen amu bəbwé agywün bee bómə Lasaro é. ¹¹ Tsúfē mu kusúa tsu afúlitó sv Yudafó tsotsøtsø bvde əma yinkí bəhə Yesu gyi.

Bəhə Yesu Fé Owíe Yerusalem (Mateo 21:1-11; Marko 11:1-11; Luka 19:28-40)

¹² Oyi kehé a, ədəm amúú baba nké ogyíkpá amu bonu ání Yesu əbá Yerusalem. ¹³ Mú sv beka mbláa, bəpv əkpa beyéfia mu. Bvde okitikíti bee, “Hosiána! Bulu oyúla əhá anfí əna anı Wíe Bulu dátó əbá ánfi! Bulu oyúla Israel Owíe amu!”

* **12:3** Oyi kvá bvtetí Naadı nlín bvtəpúbwé ofobi ámu.

14 Yesu lénya afrímu əku, ələdu bian mvsu, fé alia
bəwanlín wá Bulu asóntó bεe,

15 “Sionfø, mlumánya ifú!

Mli Wié dín afrímu ibísú əbá á!”

16 Yesu akasípó amu bvmoķesí nú asón ánfi asi.
Támē bréá Bulu lókusúa Yesu tsú afúlito, wá mu
numnyam əma a, bekaín ání bəwanlín asón ánfi
tsú mu iwi. Mó bəbwé há mu a.

17 Aha ání bobuo Yesu bréá əleti Lasaro fúli-
əbótó, kósvá mu tsú afúlito bəyo mósú dá asón ánfi
əkan. **18** Ini su ədəm amu beyéfia mu ni. Bonu ání
alabwé osúna anfi. **19** Farisifø amu bebláa aba bεe,
“Mlilawun ání anlabwé kásian. Mlikí, ahá fεe bayó
bubuo mu o!”

Griikifø Akv Bodunká Yesu

20 Griikifø akv bvbv ahá ámóó bεba Bulu
osúmkpá Yerusalem Israelføsu Katsvn Nke ámvto.

21 Bəyo Filipo ání otsu Betsaida ání ibv Galilea
əmató wá yébláa mu bεe, “Owié, anidékléá abówun
Yesu.”

22 Filipo lébláa Andrea, mva munyo beyébláa
Yesu. **23** Yesu lébláa amó əbέe, “Bré lafun ání bówa
Nyankpusa-Mv-Bi ámu numnyam. **24** Ənəkwali nde
mli bláa. Ní kpolibí məkówíé əbótó, ikwε, pló á,
kpoli ibi-kvle amu kén igyi. Támē ní ikwε, pló á,
itəbwé abi tsətsəotsø. **25** Ní əku tədwé mu nkpa ɔyí
ánfito á, əbóhvli mí. Ní əku é tamadwé mu nkpa
á, obénya nkpa ání itamatá. **26** Ní mlito əku əbέe
mósum mí á, ilehián ání obóbuo mi, ménü obétsiá
ətínéá mbv. Ní əku dé mí sum á, mí Sí əbówa mu
numnyam.”

Yesu Lowu Iwi Asón Blí

27 Yesu lóyə mósú əbée, “Séi á, asón dé mí kluñ háan! Amansu néblí? Blí ntéblí mbéε, Mí Sí, le mí tsu asón wunhé anfitə lóó? O-o, mó su neba ní. **28** Mí Sí, wa fú iwi numnyam!”

Inu á, əmə əku lótsu əsúsú ba əbée, “Nawá mí iwi numnyam dodo. Nétréa wa mó.”

29 Bréá ədəm amóú bvlí inu ámu bonu əmə amu a, əbeblí bεε “Opráda lapótí.” Aku é bεε, “Bulu-əbəpə lábláa mu asón!”

30 Inu Yesu lébláa amú əbée, “Ml̄ı su əmə anfı laln, megyí mí. **31** Bréá Bulu obégyi əyítáfə asón ní. Bréá Bulu əbékplí Əbunsám, əyísú ogyípú amu obíású ní. **32** Támə mí mó á, ní bədá mí mántá oyikpalihesu, tsú mó líí á, nékpa ahá fée ba mí iwi wá.” **33** (Yesu léblí asón ánfi pósúná lowu oduá mówu.)

34 Inu ədəm amu bəfité mu bεε, “Anı mó anilónu tsú anı Mbla əwóló ámuñtə ání Kristo, (əhá amóú Bulu ladá mu ofúli amu) obétsiá bré fée. Mú ntogyi su fódeblí fée, ilehián ání bədá Nyankpusa-Mu-Bi ámu mántá oyísú, tsú mó líí? Ma gyí Nyankpusa-Mu-Bi ámu?”

35 Yesu lébláa amú əbée, “Bré kplobí ku pé ılasí ání Wankı amu əbétrá tsiá mlı wá. Inia Wankı amu trá əbu mlı wá á, mlnati wankı amuñtə, ménı owí méeta wá mlı. Tsúfē əhá ání əna oklúntə tamabí ətunéá əyó. **36** Bré ánfi wankı† amu trá əbu mlı wá á, mlıhə mu gyi, ménı mlóbwə wankı amu abí.”

Yudafə Yesu Mahogyi

Bréá Yesu lébláa amú asón anfı tá á, əlenatí yéŋjaín. **37** Inia əlobwə osúna tsətsəətsə amú ansító ó á, bvməhə mu gyi. **38** Ini léha Bulu ənású ətəípú

† **12:36** Yesu gyí Wankı amu.

Yesaia asón ámúvú əleblí tswí dodo amu léba móntó.
Əbéeε,

“Anı Wíe, ma láho asón ámúvú aniléblí ámusu gyi?

Ma anı Wíe lalé mu túmi súná?”

³⁹ Mú su bvmetálí hø Yesu gyi, tsúfē Yesaia létrá blí
əbéeε,

⁴⁰ “Anı Wíe Bulu lahá bumedéwúun,
bómédé asón nu,

Mú su bvmóowun ató,
bvmóonu asón, ménı bédamlí ba mí wá,
nétsa amó ilo.”

⁴¹ Yesaia lówun Yesu numnyam. Mú su əleblí
asón ánfı tsú mu iwi ní.

⁴² Mú ó á, Yudafø ahande amu tsətsəatsə bəhø mu
gyi, támę bvmelę amó hógyi əwan. Tsúfē benya ifú
ání Farisifø ámu bébi amó, gya amó lé amó ofiakpa.

⁴³ Tsúfē bvtakle bęe ahá bvkánfø amó dvn ání Bulu
əbekanfø amó.

Yesu Asón Bulu Əbópvgyi Ahá Asón

⁴⁴ Yesu lókplvn blí əbéeε, “Megyí mí nkvlę
əhagyı̄ha ání ələhø mí gyi déhógyi. Əhá ámúv
əlowa mí sisí ámu é. ⁴⁵ Əhagyı̄ha ání əde mí wúun
dé əhá ámúvú əlowa mí sisí ámu é wúun. ⁴⁶ Naba
əyí ánfıtø fé wankı, fékı əsvlívı anfisu iwankı, ménı
əhagyı̄ha ání ələhø mí gyi méesin oklúntø. ⁴⁷ Ní
əku onú mí asón, támę omegyi mósú á, megyí mí
əbéha mu ipón. Tsúfē mmeba asón ogyíkpá. Ahá
nkpa əhókpá neba. ⁴⁸ Əha ání okíná mí, əməhø mí
asón é bu asón ání bópuhá mu ipón. Mí asón blíhé
amu ibéha mu ipón eke tráhe amu. ⁴⁹ Tsúfē megyí
mí onutó túmi nəpvtóí. Mí Sí lówa mí sisí. Mvléha
mí asón ání mblí, pú alia mblí mó. ⁵⁰ Nyin ání mu
asón ámu itehá nkpa ání itamatá. Mú su asón ání
ətəwá mí blí kóún ntəblí.”

13

Akasípú Amu Ayabiası Fwı

¹ Asa béfi Israelfəsu Katsun Nke ámu gyí ası á, Yesu lébi ání mu bré lafon ání médalı oyí ánfítə yó mu Sı wá. ɔlodwe ahá ámuú bugyi mu kle ɔsulúsu nfi ámu alu yófon mu owuké.

² Mua mu akasípú amu befia ntúpwę ató ogyíkpá. Ali bré ámvtə á, əbınsám lawúna wie Simon Iskariot mu bi Yuda klvntə ání oyélé Yesu ha. ³ Yesu yin ání mu Sı lópu tógyító wá mu ibitə. Oyin ání Bulu wá motsu ba, mu wá méyinkí yó ní. ⁴ Mú su əlele ibi əlepé ámvtə, əlokusú wóí mu atadie tswı, tsú ɔsan sába. ⁵ ɔletseí ntsu wá onuwétó, olefi ası əde mu akasípú amu ayabiası fwı. ɔfwı əmáyín a, alapó mu osiéttə ɔsan ámu tsítsi mu ayabiası. ⁶ Bréá ıltu Simon Petro a, əlefíté Yesu əbée, “Mí Wié, fú əbófwı mí ayabiası?”

⁷ Yesu léle mó ənó əbée, “Fumónonu tó ánfı ndebwə ánfı ası séi. ɔma asa fóbonu mó ası.”

⁸ Múú Petro lébláa mu əbée, “O-o! Mméesi, afufwı mí ayabiası ekekceke.”

Yesu lébláa mu əbée, “Ní mmofwı fú ayabiası á, fuméenya ogyíkpá mí wá.”

⁹ Simon Petro lébláa mu əbée, “Mí Wié, megyí mí ayabi nkule. Wuna fwı mí ibi pú mí nwuntə é.”

¹⁰ Yesu lébláa mu əbée, “ɔhá ání alabie ntsu métré hián ntsubié. Mboún mu ayabiası fwı pé, tsúfē alalın dodo. Mlı iwı lalin, táme megyí mlı féé.”

¹¹ (Yesu lébláa mu ali, tsúfē oyin ɔhá ání əbélé mu há. Mú su əleblí əbée, “Megyí mlı féé lalin” nı.)

¹² Bréá əlefwi amu ayabiası tá á, əlelatsú mu atadie wá, yínkí yétsiá ɔpónó ámu ası. Múú əlefíté amu əbée, “Mlılanú itó ánfı nabwé há mlı ánfı ası?”

13 Mlitetí mí ‘Osunápó,’ mlitetí mí ‘Owié.’ Mú əkpa ní, tsúfē mó ngyi ní. **14** Ní mí ání ngyi mlı osunápó pó mlı Wíe, nafwí mlı ayabiasi á, mórmó iléhián ání mlı é mlófwı mlı aba ayabiasi. **15** Nabwé súná mlı, ménı mlóbwę mó alı ámúv nabwé mó há mlı ámu. **16** Ənəkwali nde mlı bláa. Osúmpó əkvku módvın mu wie. Alı kén sumbí əyəpó módvın əhá ání ələwa mu nı. **17** Inıá mlilabí ənəkwali anfı á, Bulu obóyulá mlı nı mlegyi mívı.

18 “Megyí mlı fée iwı asón ndeblí. Tsúfē nyin ahá ání nalé. Támę lehián ání Bulu asón anfı ibéba móvtó. Asón ámu əbée, ‘Há ámúv mía mvnyo anidé ibı wa əlepetsı ámu lakúsú líi mísú.’ **19** Nde mlı bláa séi asa iba, ménı ní ibá á, mlóhı mü gyi ání mígyí əhá ámúv mbée ngyi ámu nı. **20** Ənəkwali nde mlı bláa. Əhagyıha ání ələhə əhá ání nəwa sumbí lahə mü. Alı kén əhagyıha ání ələhə mü lahə mü Sí ámu ələwa mí sí sí ámu é nı.”

*Yesu Lε Há
(Mateo 26:20-25; Marko 14:17-21; Luka 22:21-23)*

21 Bréá Yesu léblí asón anfı tá á, asón ihíé de mu háan mu klvntı. Mú sv olowunáa kpa mó tati əbée, “Ənəkwali nde mlı bláa, mlítı əkvle əbélé mí há.”

22 Akasípó amu bækpelé kı aba ansító, tsúfē bümeyín amútó əmvá əde. **23** Akasípó amvtı əkvleá otsie mantáa Yesu, gyí əmvá Yesu təhíé dwé nı. **24** Mú sv Simon Petro lóbun mu ansíbi əbée, əfítę mu əhá ání əbélé mu há.

25 Múv əkasípó amu léyinkí kpísá Yesusu, fítę mu əbée, “Mí Wíe, ma əbélé fú há?”

26 Yesu lébláa mu əbée, “Há ámúv nébia bodobodo, púdá oputsútó há ámu gyí mu nı.”

Inu olebia bodobodo pódá oputsútó há Yuda, ogyi Simon Iskariot mu bi. ²⁷ Olenya hə mó alí, Óbunsám lówie mvtó. Mú sv Yesu lébláa mu əbée, “Bwε tóá fvdekléá fóbwε sasa!” ²⁸ Ahá ámúú bvtsie ɔpónó ámu ası ámvtó əkvukv mébi tóá svá Yesu lébláa mu asón ánfı. ²⁹ Amótó akv bukí bée, Yuda gyí amú sikasv əkípv. Fíali Yesu dé mu bláa əbée, ɔyóhó atóá bópvgyi nké ámu, ntéé ɔpúv tókv ya ahiánfó.

³⁰ Yuda lénya hə bodobodo amu alí, əledalí. Owí latá alí bré ámu.

Mbla Pəpwε

³¹ Yuda lénya dálí obuto inu alí Yesu léblí əbée, “Bréá Mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfı numnyam bélín ɔwan ní. Bulu əbótsvn misv lé mu numnyam ɔwan. ³² Ní ətsvn misv lé mu numnyam ɔwan á, alí kén əbótsvn mu iwisv lé mí numnyam ɔwan ní. Óbówa mí numnyam invnv. ³³ Mí abí, mmééstrá tsiá mlí wá, wá ɔpá. Mlodunká mí. Alí ámúú nebláa Yudafó ahande amu mbée, ‘Mluméetalí ba ətínéá nøyó ámu’ a, alí kén nde mlí bláa mlí é ní. ³⁴ Mbla pəpwε ndewa há mlí mbée, mlidwε aba. Alí ámúú nədwε mlí ámu a, alí kén mlipó ədwε ámu dwe mlí aba ní. ³⁵ Ní mlidé aba dwe á, ibósuná ahá fée ání mí akasípv mlipyí.”

Petro Óbóswú Əbée Mvmeýin Yesu

(Mateo 26:31-35; Marko 14:27-31; Luka 22:31-34)

³⁶ Simon Petro léfité Yesu əbée, “Mí Wié, nkónv føyó?”

Yesu léle mó ənó əbée, “Ətíné ámúú nøyó ámu a, fvmeéetalí buo mi yó inu séi. Táme əma a, fóbobuo mi.”

37 Petro léfité mu əbée, “Mí Wié, ntogyi sú mméetalí buo fu séi. Nówu fú sv!”

38 Yesu léfité mu əbée, “Fówu mí sv? Ḍnokwali nde fú bláa. Fóswiú pú ibi wá ogyá tse sa fee fumeyín mí asa bate əbélé ənó.”

14

ɔ́si Ám̄u Wá ɔ́kpa

1 Yesu lébláa mu akasípó amu əbée, “Opúni mátsií mlí. Mlíhø Bulu gyi, amlíhø mí gyi. **2** Otsiákpá tsotsaotsa bu mí Sí wóyító. Ní otsiákpá ma iuv á, tekí mmébláa mlí mbée néyéla iuv yáí mlí. **3** Ní nayó yéla otsiákpá amu yáí mlí tá á, néyinkí bá bekpa mlí yáá mí iwi wá, méní mlétsiá ɔtínéá mbu. **4** Mliyin ɔkpa ání ida yo ɔtíné ámúú nayó.”

5 Inu Toma léfité mu əbée, “Mí Wié, anuméyín ɔtínéá foyó, nkálí abóbwe abébi ɔkpa ámu?”

6 Yesu lélé mu ənó əbée, “Mígyí ɔkpa ámu, ənokwali amu pú nkpa ámu. Ḍhaa méeetalí yó mí Sí ámu wá, nkéti alatsun misu. **7** Ní mliyin mlí lélé á, tekí mlilabí mí Sí ámu é. Táme séi mu mlilawun mu, mlilabí mu é.”

8 Filipo lébláa mu əbée, “Ani Wié, suna ani fú Sí ámu. Mú kpán tsø ani.”

9 Yesu léfité mu əbée, “Filipo! Mbu mlí wá dodoodo. Mú sv fumækúbí mí? Ḍhagyíøha ání alawun mlí kí lawun mí Sí ámu. Ntogyi sú fódeblí fee, nsúna mlí ɔsi ámu? **10** Fumohogyi ání mbu mí Sí ámu, mu é əbu mitø? Asún ánfi nde mlí bláa anfi motsú mí onutó wá. Mboún mí Sí ámúú əbu mitø ámu dé mu agyómá yo. **11** Ní nde mlí bláa mbée, mbu mí Sí ámu, mu é əbu mitø á, mlíhø mí gyi. Ní mlumáøha asún ámusu gyi óó á, ofúla amúú ndebwe

ámu su mlíhó mí gyi. ¹² Ḷnəkwali nde mlı bláa. Ḷhagyíha ání əlhóhó mí gyi a, əbábwé itóá ndebwé. Ḷbóbwé mó dvn mí klé, tsúfé mí mó nøyó mí Sí ámu wá. ¹³ Nóbwe tógyítóá mlókvlí mí idátó há mlı, méní nówá mí Sí ámu numnyam. ¹⁴ Ní mlókvlí tógyító mí idátó á, nóbwe mó.

៥᷇ Wankihé Amv Ibá

¹⁵ “Ní mlitədwé mí á, mlégyi mí mblasu. ¹⁶ Nókvli mí Sí, əbópu Ḷma Ḷlúpú bambá sísi mlı, əbéba betsia mí wá bré fée. ¹⁷ Muyí Ḷhę Wankihé. Mutósúná Ḷnəkwali ání ibu Bulutə. Oyító ahá bvméetalí hó mu, tsúfé bvmédé mu dunká. Bvméebi mu é, támę mlı mó mlıyin mu, tsúfé əbu mlı wá, obétsia mlito.

¹⁸ “Mméesi mlı tswi fé awumbi. Néyinkí bá mlı wá. ¹⁹ Ilasí kpalobí oyító ahá bvméetrá wun mi, támę mlı mó mlówun mi. Inia mbu nkpa su á, mlı é mlétsia nkpa. ²⁰ Ní eke ámu ifvn a, mlébi ání mbu mí Sí ámutə. Mlı é mlıbu mito fé alı ámóó mí é mbu mlito ámu.

²¹ “Ahá ání bvde mí mblasu gyí a, amúgyí mí adwepú ní. Ḷhagyíha ání ətədwé mí á, mí Sí əbódwé mu. Mí é nódwe mu, lé mí iwi əwan súná mu.”

²² Mvú Yuda (megyí Yuda Iskariot) léfité mu əbée, “Mí Wíe, ntogyi sú anı nkule pé félé iwi əwan súná, megýí oyító ahá fée?”

²³ Yesu lélé mó ənó əbée, “Ní okv dé mí dwé á, əbóbwé dínká mí atosunáhésu. Mí Sí əbódwé mu. Mí Sí ámu nyɔ abéba betsia mu wá. ²⁴ Ḷhá ání ətamadwé mí əmáobwe dínká mí atosunáhésu. Asón ánfı ndeblí mlidénu ánfı motsú mí onutó wá. Mí Sí lówa mí, mu wá itsú.

²⁵ “Nde mlı asón ánfı bláa, séi ánfı mbu mlı wá. ²⁶ Támę Ḷma Ḷlúpú, ogyi Ḷhę Wankihé amvú

mí Sí əbópuſísí mí ɪdátó ámu obósuná mli tógyító. Əbékaín mli asóngyiasón ání nebláa mli.

27 “Iwilwii nde mli ha! Napó mí iwilwii há mli. Megerí mó ámuú ɔyítófó bvtchá ámu odu. Mlumáha opúni itsii mli. Ifú é makítá mli. **28** Nabláa mli bətsun mbée, ndenatí, támē néyinkí bá mli wá. Ní mlitədwé mí á, teki mlénya ansigyí ání nøyó mí Sí wá, tsúfē ədvñ mi. **29** Nde mli ínì fée bláa yaí, ménì ní ibá mójtá á, mlóhogyi. **30** Mméetrá tóí yó nkpa, tsúfē ɔyísú ogyípú ámu əbá. Əma túmi mísú. **31** Ntonú mí Sí əme, ménì ɔyítófó békbi ání ntədwé mu.

“Mlikvusv anati.”

15

Wáin Oyi Onuto

1 Yesu léblí əbée, “Mígyí wáin ifla onutó. Mí Sí gyí mó ədápu. **2** Bámbigybámbiá ibu mí iwi, itamaswíé á, ətəkpálí mó tsítsá. Támē kugyíkvá itoswíé á, ətelá mó wankláán, ménì ibóswie tsətsəətsə dvn. **3** Mí atosunáhé anfi mlilanú ánfí sv mli iwi latin dodo. **4** Mlitsia mító, mí é antsia mlito. Bámbi kuvvukv méetalí swíé abí, nkéti itsa mó ɔyísú brégyíbré. Alí kén mli é mluméetalí swíé abí, nkéti mlibu mító ní.

5 “Mígyí wáin ifla ámu. Mligyí mó abámbi. Əhá ání əbu mító, mí é mbu mvts obóswie abí tsətsəətsə, tsúfē mluméetalí bwé tətəətsə tsun mí əma. **6** Əhagyíha ání ometsie mító gyí fé bámbiá bakpálí mó bun, ibówuli, békpa mó wá ogyá. **7** Ní mlitsie mító, mí asón é ibu mlito á, mléfite mí Sí tógyítóá mlidéklé, əbéha mli. **8** Ní mloswíé abí tsətsəətsə á, ibówa mí Sí numnyam. Mó obósuná ání mí akasípú mligyí ní. **9** Alí ámuú mí Sí tədwé mí ámu a, alí kén mí é ntədwé mli ní. Mlitsia mító, ménì nódwé mli yó.

10 Ní mlegyi mí mblasv á, nódwe mlı yó, fé alı ámúvú mí é ntegyi mí Sí mblasv, otodwé mí yó ámu.

11 “Nabláa mlı asón ánfı fée, ménı ansigyí ámúvú ibu mito ámu bétciá mlito. Fówun ansı bégyi mlı wankláán. **12** Mbla ánı ndepvhá mlı gyí; mlıdwé aba fé alıá ntodwé mlı. **13** Ódwé kuku módvıń ánı əku obówu mu nyawie nwunsu. **14** Ní mlegyi mí mblasv á, mí anyawie mlıgyı. **15** Mméetrá tı mlı mí asúmpú. Tsúfę osúmpú méyín táá mu wie débwę. Ndę mlıti mí anyawie, tsúfę nabláa mlı tógyítóá nonu tsú mí Sí wá. **16** Mégı mlı léle mí. Mılélé mlı yáí mbéę, mlıyóó amlıyoswie abıá ibétsiá bré fée, ménı mí Sí əbéha mlı tógyítóá mlókulı mu mí idatı. **17** Mbla ánı ndewa há mlı gyí, ‘Mlıdwé aba.’

Ahá Bolu Mı

18 “Ní əyító ahá bvdę mlı lu á, mlıkaın ánı mí begyankpá lú. **19** Ní əyító ahá mlıgyı a, tekı əyító ahá bódwe mlı fé amó abı. Támę nalé mlı tsú əyítófıt, su mlıma amútó. Inı su əyítófıt bvtolú mlı ní. **20** Mlıkaın asón ámúvú nebláa mlı mbéę, ‘Osúmpú əkuku módvıń mu wie’ amusv. Ní ahá bvdın mísv a, mlı é bédinká mlısu. Ní begyi mí asúnsv á, mlı é bégyi mlı asúnsv. **21** Támę mıbü mlı, su bópv inı fée gyi mlı, tsúfę bvmeyín əhá ámúvú ələwa mí ámu. **22** Ní mməkóbláa amó asvansv á, tekı buma ipón kuku gyí. Támę séi ánfı mó buma ənó lę. **23** Əhagyı́ha ánı otolú mí tolú mí Sí é. **24** Nabəbwę agyúmá ánı əhaa mókúbwé mó odu kı amútó. Ní bvməpv amó ansıbi wun mó á, tekı Bulu méęha amó ipón. Bowun táá nəbwę asa bvdę mía mí Sí lu. **25** Ilehián ánı ibéba alı, ménı asón ámúvú bəwanlín wá amó Mblatı bęę, ‘Bolu mí kpaalı’ ámu ibéba mütó.

26 “Nówa Ḍma Ḍlúpú obótsu mí Sí wá bá. Mvgyí Ḍjé Wankihé amu. Mvtósúná ənəkwali ání ibu Buluto. Obégyi mí iwi adánsie. **27** Mlı é mlégyi mí iwi adánsie, tsúfē mlıłatsıá mí wá tsú bréá nefi ató suná asi.

16

1 “Nabláa mlı asón anfi fée, ménı mlıméeđida hógyitó. **2** Yudafó ahande bégya mlı lé amóofiakpa. Bré ku kúráá ibéba ání ahá bómə mlı, súsú bee Bulu agyómá bvdeyo. **3** Bópu íní gyi mlı, tsúfē bvoməkóbí mí ntéé mí Sí amu. **4** Támę nabláa mlı asón ánfi, ménı ní ibá á, mlékaín ání nébláa mlı yáí.

Ḍjé Wankihé Gyumagyihé

“Mməkásí bláa mlı asón ánfi, tsúfē mbu mlı wá. **5** Támę séi nde mlı bláa, tsúfē nøyó əhá ámúú ələwa mí sísi ámu wá. Támę mlıto əkvku méfité mí əbée, ‘Nkvnú foyó.’ **6** Inıá nabláa mlı asón ánfi su á, awirehó lahíé kítá mlı. **7** Támę nde mlı ənəkwali bláa. Ḍkláa lawá mlı ogyá ání nøyó. Tsúfē ní mmøyó á, Ḍma Ḍlúpú amu əméeba mlı wá. Támę ní nøyó á, nöpu mu sísi mlı. **8** Ní əbá á, əbélé súná oyító ahá ání lakpanbwę su bafwí, əbélé tóá igyi Bulu yilébwę pú mu asúngyi é súná amu. **9** Bébi ání mísú máhogyi igyi lakpan. **10** Bébi tóá igyi Bulu yilébwę, tsúfē nøyó mí Sí wá, mlıméeđra wun mi ekekeke. **11** Bébi tóá igyi Bulu asúngyi, tsúfē Bulu lahá əbvnsám, ogyi oyisú ogyipú amu ipón dodo.

12 “Mbu asón tsətsətsə ání nébláa mlı, támę mlıméeđalí nú mó fée asi séi. **13** Ḍjé Wankihé amu tósúná ənəkwali ání ibu Buluto. Ní əbá á, əbélé asón ání igyi ənəkwali fée súná mlı. Tsúfē megyí mó onutó túmito əbótóí, mboún əbéblí asón kugyíkvá

olonu. Əbébláa mli múa ibéba é. **14** Əhé ámu əbówa mí numnyam, tsúfé əbébláa mli asún ání ntéblí. **15** Tógyítóá mí Sí bív a, mí bív. Mú su nabláa mli mbéε, Əhé ámu əbébláa mli asún ání ntéblí ní.

Akasípú Amw Awirehə Pó Ansigyi

16 “Ilasí kplobí mluméetrá wun mi, támē imóowa əpá kuku mlélawun mi.”

17 Akasípú amutə akv bəfité aba bəε, “Ngya ntə asún ní? Əbée, Ilasí kplobí, anuméetrá wun mu, támē imóowa əpá kuku, abélawun mu. Ədeblí é əbée, ‘Noyá mí Sí wá?’ **18** ‘Ilasí kplobí’ ánfi ası mé? Anumédé asún ánfi ədeblí ánfi ası nu.’”

19 Yesu lébi ání akasípú amu bvdeklé abvfitə mu asún ámu. Mú su əlebláa amó əbée, “Blí ndəblí mbéε, ilasí kplobí mluméetrá wun mi. Támē imóowa əpá kuku mlélawun mi. Íni mlidé aba fité ní? **20** Ənəkwali nde mli bláa. Mlósu kpisii, támē əyító ahá mó bénya ansigyi. Mlégyi awirehə, támē mli awirehəgyi amu ibéba bemlí ansigyi. **21** Ní ıkwúi de ətsi dwiín á, ahvmiti tekítá mu, tsúfé mu iwiəsin wúunbi lafun. Támē onyákwíi tá pé ətetan mu iwiəsin ámu, tsúfé ansí de mu gyí ání makwíi obí wá əyító. **22** Alı kén igyi há mli ní. Ahvmiti de mli séi, támē nélawun mli. Mú su mléhiə nyá ansigyi ání əhaa méeetalí ká mli itin.

23 “Alı ekə ámu a, mluméetrá kvlí mí tətəto. Ənəkwali nde mli bláa. Tógyítóá mlókvli mí Sí mí ıdátó a, əbéha mli. **24** Bətu nde mlumókófté tətəto mí ıdátó. Mlfite, əbéha mli, ménı ibéhiə wá mli ansigyi.

Yesu Əyisú Gyí

25 “Nde mli asún ánfi bláa ayébisu, támē bré kv béba, mméetrá tó ayébisu. Nówuná kpa mí Sí asún

tati súná mli. ²⁶ Tsú bré ámuṣu póya a, mlókví mí Sí ámu ató mí idátó. Mmédéblí mbéε, mí əbókví mu ató há mli. ²⁷ Tsúfé mí Sí ámu onutó tódwé mli. Ḍtódwé mli, tsúfé mlitódwé mí, mlilahogyi ání notsú mu wá. ²⁸ Mí Sí wá notsu ba oyító. Séi á, ndeyinkí tsú oyító neyó mí Sí ámu wá.”

²⁹ Inu akasípó amu bεbláa mu bεε, “Ehéen! Séi mó á, futráa fvmedétaí ayébisu. ³⁰ Séi mó anilabí ání fuyin tógyító. Mú sv mehián ání əhaa əbétrá fité fó asvansu. Inu lahá anilahogyi ání lélé fotsú Bulu wá.”

³¹ Yesu léfité amú əbέε, “Séi mó mlilahogyi? ³² Bré kv ibá. Ilafun ta, mlédasáin. Mlito okugyíokv əbóyó mu otsukpá sí mí. Támē iméesi mí nkule, tsúfé mí Sí ámu bv mí wá. ³³ Nabláa mli asón ánfí fée, méni mlótsun miso nyá iwilwii. Mlówun iwiosin oyí ánfító, támē mlíwa klvn, tsúfé nagyi oyísú dodo!”

17

Yesu Lóbø Mpái Mu Akasípó Nwunsu

¹ Yesu léblí asón ánfí tá, olotsu ansí fúá kí əsúsú bó mpái əbέε, “Oo mí Sí, bré lafun. Wa mí numnyam, méni mí é nówá fó numnyam. ² Tsúfé feha mí túmi ahá féesú, ání nháa ahá ání feha mí fée nkpa ání itamatá. ³ Nkpa ání itamatá ámu gyí, bvbi fó Bulu Ḍnəkwaliþu əkvukónú əkvle pé ánfí, abubí mí Yesu Kristo anfí fəpʊsísí oyító ánfí. ⁴ Nawá fó numnyam əsvlúv anfisv, tsúfé namó agyúmá ámu fəpvhá mí ámu fée ənó. ⁵ Mí Sí! Wa mí numnyam fó ansító ngya, fée alí ámu mbu mó fú wá yáí asa fəbwé oyí ámu.

⁶ “Nalé fú súná ahá ámu felle oyító há mí ámu. Fvbú amú, fəpv amú há mí, bagyi fú asúnsu. ⁷ Séi

babí ání tógyítáá mbv itsú fú wá. **8** Tsúfē nabláa amú asún ání fəpvhá mí fée, banú. Babí ání lélé fó wá notsú, bahogyi ání fólówa mí.

9 “Nde fú kokóli ha amú. Megyí ɔyító ahá fée nde mpái bō há. Mboún ahá ámúv fəpvhá mí ámu, tsúfē fóbú amú. **10** Mí klé igyi fó klé, fú klé é igyi mí klé. Fatsvn amósú lé mí numnyam ɔwan. **11** Nebá fó wá séi. Mméetrá tsiá ɔyító, támē amú mó bvbu ɔyító. Mí Sí Wankihé, pu fó idá ámúv fəpvhá mí ámu túmi kí amúsú, méni bóbwe kvlé fé alí ámúv mía fvnyo anisgyí kvlé amu. **12** Bréá mbv amú wá á, nekitá amú wankláán, idá ámúv fəpvhá mí ámu túmitó. Néle ansi kítá amú wankláán. Mmeha amótó ɔkvkv mófwí, dvn ɔmvamúv ida yaí ání ɔbéhi ámu, fékí Bulu asvn wanlínhé amu ɔbéba mójtó. **13** Nebá fó wá séi. Támē bré ánfi ntráa mbv ɔyító nfí nde asún ánfi bli, méni bénya ansigyí fé alí ámúv mí é mbv ansigyító amu. **14** Nabláa amú asún ámúv fəbláa mí ámu. Mó sv ɔyító ahá bvde amú lu, tsúfē butráa bvmeagyí ɔyítófó, fé alí ámúv mí é mmegyí ɔyítóyín amu. **15** Mmedéblí mbéé, fuléé amú le ɔyító. Mboún mbéé fvku amúsú wankláán, méni bvmdowie lalahé ɔbwepó* ámu ibitó. **16** Alí ámúv mmegyí ɔyítóyín ngyi ámu a, alí amú é bvmeagyí ɔyítófó ní. **17** Fú asún ámu gyí ɔnəkwali. Tsvn mósú afvpv amú bwé fó klé. **18** Alí ámúv fəwa mí sísi ɔyító ámu a, alí mí é nawá amú sísi ní. **19** Amú sv nəpv iwi há fó, méni amú é bótsvn ɔnəkwali amusu mlí fó klé.

20 “Megyí mí akasípó amu nkvlé nde mpái bō há. Mboún ahá ání bótsvn amú atosunáhésu hɔ mí gyi fée nde bō há. **21** Nde mpái bō mbéé, amú féeé bvbwéé

* **17:15** ɔbvnsám gyí lalahé ɔbwepó.

kule. Mí Sí, alí ámúvú fubu mító, mí é mbu fvtó ámu a, ha amó é abutsia anito alí kén, fówun oyító ahá böhogyi ání fólówa mí sisí oyító. ²² Nawá ahá ánfí numnyam amúvú fówa mí ámu, méní bóbwe kule fé alia ntsu tamatsvn míá fvnyo nsiné. ²³ Mbu amútó fé alia fubu mító, méní bóbwe kule, ntsu móotsvn amó nsiné. Ní ibá alí á, oyító ahá bébi ání fólówa mí, fvtodwé amó fé alí ámúvú fvtodwé mí ámu.

²⁴ “Mí Sí! Ndeklé mbéé ahá ámúvú fópvhá mí ámu bétsiá mí wá ətíné ámúvú mbu amu. Fówun bówun numnyam amúvú fówa mí ámu. Tsúfé fvtodwé mí asa fóbwé oyí. ²⁵ Mí Sí Yilé əbwepó! Oyítáfó bumebi fú, támé mí mu nyin fu. Ahá ánfí é bøyin ání fólówa mí sisí oyító. ²⁶ Nele fú súná amó. Nétrá le fó súná amó. Fówun ədwé ámúvú fvtodwé mí ámu itsia amútó, méní mí é nétsiá amútó.”

18

Yesu Kitá
(*Mateo 26:47-56; Marko 14:43-50; Luka 22:47-53*)

¹ Yesu lóba mpái ánfí tá á, mva mu akasípó amu benatí yótsvn Kidron tsonkolito wíé ndobíi kuto. ² Yuda amúvú əlele Yesu há ámu é yin ndobíi amvto, tsúfé Yesu mva mu akasípó bvtetsiá yéfia inu. ³ Mú sv Yuda lékpa Romafó isá akopó pú Bulu ətswékpa agyópu akvá Bulu igyí ahapó dəhen pú Farisifó bøwa, bøyo inu. Bvde mbia, nkandíe pú akotó. ⁴ Inia Yesu yin tóá ibá mvsu sv á, əledali fia amó, fíté amó əbée, “Ma mlidédunká?”

⁵ Bele mú ənó bëe, “Yesu Nasaretyin amu.”

Yesu lébláa amó əbée, “Mí ní.”

(Yuda amúvú əde mu le há ámu é líí amó wá inu.)

⁶ Bréá Yesu lébláa amó əbée, “Mí ní!” á, besankí

yédiда lalá kpla. **7** Yesu lélafíté amú əbée, “Mbée, ma mlidédunká?”

Bébláa mu bée, “Yesu Nasaretyin amu.”

8 Yesu lébláa amú əbée, “Nakó bláa mli mbée, míní. Mú su ní mí mlidédunká mu á, mlíha ahá ánfí abvnati.” **9** (Olébláa amú alí, méní asón ámúvú əleblí ámu ibéba móntó. Əbée, “Ahá ámúvú fəpvhá mí ámvtó əkvku mófwı.”)

10 Inv á, Simon Petro dέ ədayí ıya anyo, əlebití mu lé, kpá Bulu igyí əhapú dəhen osúmpó gyɔpı isu. Osúmpó amu idá gyí Malkus. **11** Yesu lébláa Petro əbée, “Sankia fú ədayí wa mu əfletó! Imehián ání nówun iwləsin ání mí Sí lahá mí əbée nwúun lóó?”

Yesu Kpa Ya Hana

(Mateo 26:57-58; Marko 14:53-54; Luka 22:54)

12 Inv isá akəpú ámu, amú əhande pú Bulu atswékpa agyópu amu békítá Yesu, klí mu ibi.

13 Begyankpá kpá mu ya Kaifa mu sia Hana. Kaifa gyí Bulu igyí əhapú dəhen ofi ámvtó ní.

14 Mulébláa Yudafó ahande amu əbée, ibu aleá əbakóle obówu ahá fée nwunsu ní.

Petro Lékind Yesu

(Mateo 26:69-70; Marko 14:66-68; Luka 22:55-57)

15 Simon Petro muə əkasípó bambá bobuo Yesu. Bulu igyí əhapú dəhen amu yin əkasípó bámbá ánfí wankláán. Mú su olobuo Yesu bítíwíé Bulu igyí əhapú dəhen amu wóytó. **16** Támē Petro mó lési əlú wóyí ámu ənó. Əkasípó bámbá ánfí óyin Bulu igyí əhapú dəhen anfi lédalı yébláa otsibi əkvá əde wóyí ámu ənó gyo, əlekpa Petro ba wóyí ámvtó. **17** Otsibi amu lélafíté Petro əbée, “Megyí oyin ámu akasípó amvtó əkvá fúgyi?”

Petro léle mú ənó əbée, “Ekekeké. Mma amútó.”

¹⁸ Atsalı bv iwu. Mú sv asúmpú pú agyópv amv bədvədá ogyá, bvlí mú ası. Petro é léyelú amú wá, əde ogyá ámv nūu.

*Bulu Igyí Əhapú Dəhen Léfité Yesu Asún
(Mateo 26:59-66; Marko 14:55-64; Luka 22:66-71)*

¹⁹ Bulu igyí əhapú dəhen amv léfité Yesu asún, tsú mv akasípú pú mú atosunáhé iwí. ²⁰ Yesu léle mú ənó əbée, “Ahá ansító nelí bli mí asún fée. Netsiá súná ató Yudafə ofiakpa pú Bulu ətswékpa, ətínéá ahá fée butefia. Mmeblí asvansu njáinto. ²¹ Ntogyi sv fúde mí asún ánfí fité. Fité ahá ání bonu asún ání neblí. Amó yín asún ání neblí.”

²² Bréá Yesu léblí asún ánfí á, iwu agyópv amvtó əkvleá əlú mantáa mv léda mv isvta, fité mv əbée, “Alí félé Bulu igyí əhapú dəhen asún ənó ní?”

²³ Yesu lébláa mv əbée, “Ní nablí asvkpan á, le mú bli əhagyioha onu. Támē ní ənəkwali nablí á, ntogyi sv fúde mí da?”

²⁴ Yesu trá əda əfétó əhande Hana lópv mv sisí Bulu igyí əhapú dəhen Kaifa.

*Petro Létrá Kiná Yesu
(Mateo 26:71-75; Marko 14:69-72; Luka 22:58-62)*

²⁵ Simon Petro trá əlú ogyá ámv ası, əkv léfité mv əbée, “Megyí oyin ánfí akasípú amvtó əkvle fugyi?”

Petro lóswú əbée, “Ekekeké. Mma amútó!”

²⁶ Bulu igyí əhapú dəhen amv osúmpú əkv, ogyi əhá ámvv Petro lékpa mv isv kvlé amv mv pio léfité Petro əbée, “Megyí fúa munyo nowun ndobii amvtó ní?”

27 Petro létrá swúí pú iþi wá ogyá. Invnu baté lóbøn.

*Yesu Kpa Ya Pilato
(Mateo 27:1-2, 11-14; Marko 15:1-5; Luka 23:1-5)*

28 Oyi kehe bake-bake a, bækpa Yesu tsú Kaiafa wóyító ya Roma ñahande ání ɔðe Yudea omásó gyí wóyító. Yudafø ahande amu bumedékléá bópv ifin da iwi. Mú su bumebitiwíé wóyító nv. Tsúfø budekléá békí ání amó iwi letin, méní bétalí gyi Israelføsu Katsvn Nke ámu.* **29** Mú alısu Pilato lédalí ba kpankpá bëfíté amó ɔbée, “Amansu mlívü blí tsú oyin ánfi iwi?”

30 Bebláa mu bëe, “Ní ɔhá ánfi mókúbwé lakpan á, teki anumékpá mu ba fv.”

31 Pilato lébláa amó ɔbée, “Múmú mlíkpa mu ya, amliyegyi mu asón mlí mbla ɔnó.”

Yudafø ahande amu bële mó ɔnó bëe, “Anumá ɔkpa mó ɔha.” **32** (Asún ánfi léba mótó, méní asún ámuú Yesu léblí tsú mu lowu ání obówu iwi ámu ibéba mótó.)

33 Inv Pilato léyinkí wíé wóyító. Múú ɔleti Yesu, fité mu ɔbée, “Fógyí Yudafø owié amu ni?”

34 Yesu lélé mó ɔnó ɔbée, “Fó onutó asun fitéhé igyi, ntéé akv lábláa fv mí iwi asún?”

35 Pilato lélé mó ɔnó ɔbée, “Yudayin ngyi? Fó onutó ahá pú Bulu igyí ahapú dëhen lékpa fv ba mi. Ntø fabwé?”

36 Yesu lébláa mu ɔbée, “Megyí oyí ánfitø nde iwé gyí. Ní oyí ánfitø á, teki mí abúopu bókø hø mi.

* **18:28** Ní fowié ɔhá ání omegyí Yudayin wóyító a, ifin lada fv.

Buméεha bumópú mí wá Yudafó ahande ibító, támē megýí oyí ánfító ndé iwíe gyí!”

37 Pilato léfité mu əbée, “Mómú yéε owíe fügyi á?”

Yesu lélé mó ənó əbée, “Ənəkwali fablí feε Owíe ngyi. Mí á, bəkwií mí neba oyí ánfító ání mbá ambegyi ənəkwali amu iwí adánsie. Əhagyíha ání ogyi Ənəkwali amu klé teyaa asu nú mí əmē.”

38 Pilato léfité mu əbée, “Ntə gyí ənəkwali amu?”

Pilato Léha Əkpa Əbée Bumóo Yesu

(Mateo 27:15-31; Marko 15:6-20; Luka 23:13-25)

Pilato léblí asón ánfí tá á, əletrá dalı yo Yudafó ámu wá wóyí ənó inu. Əlebláa amú əbée, “Mməkówun lalahé kuvuvkvá nópvhá oyin ánfí ipón. **39** Támē mlı amándié ənó á, ntesí obu ədipú əkvle há mlı Katsvn Nke kugyíkvto. Mlıdéklé mliaa, nsíi Yudafó Owíe anfí ha mlı?”

40 Bəkplón le mó ənó bée, “Ekekéeké! Megyí mu. Si Baraba ha anı.” (Ogyo otswapú Baraba é gyí).

19

1 Inu Pilato léha békpa Yesu ya, yépití mu ató wankláán. **2** Isá akəpú ámu bəlv obungyo-awu, bwé mó owíepa bun mu nwun, bəwa mu ligá pəpe kv. **3** Inu bənatí bwé mu ahinlá bée, “Yudafó Owíe, fó nkpasu ənlınsu!” Fówun badá mu isvtó kpa.

4 Pilato létrá dalı yo wóyí ənó inu yébláa amú əbée, “Nakpá mu neba mlı, amlıwun ání mməkówun lalahé kuvkv mu iwí.” **5** Bréá Yesu lédalı ba a, obungyo-awu ipa ámu bun mu nwun, ələwa ligá pəpe amu. Pilato lébláa amú əbée, “Mu ni!”

6 Bulu igyí ahapú dəhen pú Bulu ətswékpa agyópú amu benya wun mu pέ, bəsvrá okitikíti blí bée,

“Da mu manta oyikpalíhesu! Da mu manta oyikpalíhesu!”

Pilato lébláa amú əbée, “Mli onutó mlíkpa mu ya, amliyeda mu manta oyikpalíhesu. Mí mó mmækúwun lalahé kuku mu iwiá nápuhá mu ipón.”

⁷ Yudafó ámu bebláa mu bée, “Ani mbla ənó á, ilehián ání obówu. Tsúfé əleblí əbée, Bulu mu Bi mvgyi.”

⁸ Bréá Pilato lónu asún ánfi á, ifú létrá kitá mu tsía móntó. ⁹ Oleyinkí yó mu wóyító yéfité Yesu əbée, “Nkónú fotsú?”

Támē Yesu mékpla mu. ¹⁰ Mú su Pilato léfité mu əbée, “Fuméekplá mí? Fumeyín ání mbu túmiá nétalí sí fú ntéé nétalí há beda fú mántá oyikpalíhesu mó fú?”

¹¹ Yesu léle mu ənó əbée, “Ní megyí Bulu léha fú əkpa á, teki fuma túmi kuku míssú. Iní su əhá ámuvú slápu mí wá fú ibitá ámu lakpan duñ fú klé.”

¹² Pilato lónu asún ánfi á, olekle osi Yesu. Támē Yudafó ámu bəsvrá okitikíti kóklukóó blí bée, “Ní fesi əhá ánfi á, mómú megyí Roma owié dəhen* mu nyawie fugyi. Tsúfé əhagyíha ání əblí əbée owié mvgyi á, alakósú líi Roma owié dəhensu!”

¹³ Bréá Pilato lónu asún ánfi á, əlekpa Yesu dálí ba kpankpá, tsíá mu asúngyí obiá ání itsie ətinékvá bəpv abwí bwé iñu, butetí iñu “Abwitó” su. (Butetí iñu “Gabata” Hebri əblító.) ¹⁴ Eke ámu igyi ogyá ədvdáké há Israelfəsu Katsvn Nke. Ibóbwé fé əpa dódúanyotá á, Pilato lébláa Yudafó ámu əbée, “Mli Owié amu ni!”

¹⁵ Bəsvrá okitikíti bée, “Kpa mu ya, kpa mu ya, afuyeda mu manta oyikpalíhesu.”

* ^{19:12} Roma Owié dəhen gyí Kaesare.

Pilato léfité amú əbée, “Ndáa mli owié manta oyikpalíhësv?”

Bulu igyí ahapó dëhen amu bëbláa mu bëe, “Anumá owié əkvku duv Roma owié dëhen!”

¹⁶ Inv Pilato lési Yesu há amú əbée buyéda mu manta oyikpalíhësv.

Yesu Da Mántá Oyikpalíhësv

(*Mateo 27:32-44; Marko 15:21-32; Luka 23:26-43*)

Isá akopó ámu békpa Yesu nátí. ¹⁷ Mu onutó olotsu mu oyikpalíhë dínká mu nkanta alu yéwie ətnekvá bvtetí inv “Nwun Okokobi Otsiákpá.” (Bvtetí inv “Golgota” Hebri əblító.) ¹⁸ Beda Yesu mántá oyikpalíhësv inv, bëda ayin abanyó akv é mántá nyikpalíhësv mu wá inv. Əkvle bu Yesu bïnasv, əkvle é bu mu gyepisv, Yesu bu amó nsiné. ¹⁹ Pilato lówanlín asón mántá oyikpalíhë amu awunso. Asón ámu gyí, “YESU NASARETYIN, YUDAFÓ OWÍE.” ²⁰ Yudafó tsətsəotsa békla asón wanlínhé anfi. Tsúfē ətíné ámuv bëda Yesu mántá oyikpalíhësv ámu ibu mantáa Yerusalem. Əleha bəwanlín asón ámu Hebri əblíi, Roma əblíi pú Griiki əblító. ²¹ Bulu igyí ahapó dëhen amu bëbláa Pilato bëe, “Máwanlín fée, ‘Yudafó Owíe.’ Mboún wanlín fée, ‘Oyin ánfı əbée, mígyí Yudafó Owíe.’”

²² Pilato lébláa amú əbée, “Múá nawánlín á, nawánlín mó dodo.”

²³ Isá akopó ámu bëda Yesu mántá oyikpalíhë amusv tá á, botsu mu atadié, beye mótó aku ana. Okugyíoku klé kvle. Botsu mu ligá ání bəlv mó tsú əsósú beyi ası. ²⁴ Inv bëbláa aba bëe, “Mlumáha abalı atadié ánfi mótó. Mlíha atswı abi kı bëe, ma

obénya mó.” Asón ánfi léba, méní Bulu asón ámúvú bøwanlín tswi bëe,
“Beye mí atadieto,

bøtswi abi mí ligásó” amu ibéba mójtá.
Isá akəpú ámu bøbwë dínká móssú.

²⁵ Yesu mu yin, mu yin mu pio tsihé Maria, ogyi Klopa mu ka pú Magdalayintse Maria bvlú oyikpalihé amu asi. ²⁶ Bréá Yesu lówun mu yin pú mu əkasípú ámúvú ətehíé dwé ámu, bvlú mantáa inu á, əlebláa mu yin əbée, “Amó yín, fó bí ní.”

²⁷ Múvú əlebláa əkasípú amu é əbée, “Fú yín ní.” Tsú eke ámu a, əkasípú amu lékpa mu ya mu wóyító.

Yesu Lowu
(Mateo 27:45-56; Marko 15:33-41; Luka 23:44-49)

²⁸ Inu əma a, Yesu lówun ání mu agyúmá lamó ənó. Múvú əleblí əbée, “Omeuwóli dë mí.” Inu leha Bulu asón ámúvú bøwanlín tswi amu ibéba mójtá.

²⁹ Onuwé ku tsie inu, ntá ədái ibé mó. Isá akəpú ámu bøpu əsapə dá ntá ámu tə pósíán oyisú, tsú mu fóá yétin mu ənó. ³⁰ Yesu lékpílkpú mó mé. Inu əleblí əbée, “Ilatá!”

Múvú oloko nwuntə wá, əlele əŋé á.

Yesu Abintə Ató Wə
³¹ Eke ámu igyi Fieda. Mú əyi kehe igyi əkpúnú ədaké kpənkپənti há Yudafə. Mú su bømekle ání ahá ámu bøsían nyikpalihé amusú yófún owi tahé.† Mú su bøkvli Pilato əkpa bëe əháa mu isá akəpú abuyebiabía amó ayabi, méní bøkəsí wú, fówun bélé amó tsu nyikpalihé amusú asa owí əta. ³² Mú su bøyə yébiabía ayin abanyó ámu ayabi. ³³ Támē

† **19:31** Yudafə əkpónú ədaké tefi asi tsú owi tahé.

bréá bowie Yesu wá á, bowun ání alawú dodo. Mú sv bumebia mv ayabi. ³⁴ Táme ısa akopú ámvtó ɔkulé lópu mv pía wó Yesu abintó, ntsu míá obugya lefen dali. ³⁵ (Jhá ámúú olowun mó ámu légyi mó iwi adánsie, fówun mli é mlóhogyi. Megyí afunu igyi. Oyin ání ɔnɔkwalí asón mvdeblí.) ³⁶ Iní fée léba mójtó, méní Bulu asón ámúú bəwanlín tswi bεε, “Buméebia mv iwú kuvvukv” ámu ibéba mójtó. ³⁷ Bulu asvn wanlínhé amu kén leblí ɔbée, “Békí ɔhá ámúú bəwə mv abintó pía ámu.”

*Yesu Pulá
(Mateo 27:57-61; Marko 15:42-47; Luka 23:50-56)*

³⁸ Iní fée ɔma a, Arimateayin Yosef léba bokokóli Pilato ɔbée, ɔpóv Yesu fúli amu ha mv. (Yosef anfi buo Yesu njáintó, tsúfē ɔdε Yudafə ahande amu ifú nya.) Pilato léha mv ɔkpa. Mú sv Yosef léyelé Yesu fúli amu oyópulá. ³⁹ Nikodemo amúú ɔleba Yesu wá εke ɔku onyé ámu é léba. ɔləpv afá fánfáánfán aku anyɔ‡ ání bəkwə mv wá abatə tsətsəətsə ba. Mú odwin bəbwə kílo advasa (30). ⁴⁰ Ayin ánfi bəpó ɔhráda kíkli afá ámu mántá fúli amu iwi fé aliaá Yudafə bvtəbwé amó afúli asa bvtəpulá amó. ⁴¹ Ndobíi kv ibu mantáa ɔtíné ámúú bəda Yesu mántá oyikpalíhesu ámu. Bolotí bvtátó bwé mv fúli-ɔbó inu. Bvməkópulá ɔhaa mójtó ki. ⁴² Inuá εke ámu igyi ogyá ɔdvadáké, fúli ɔbó ámu é ibu mantáa inu sv á, bopulá Yesu mójtó.

‡ **19:39** Afá aku anyɔ ámu adá gyí mire mó aloe.

20

Yesu Kvsú Tsú Afúlito

(Mateo 28:1-8; Marko 16:1-8; Luka 24:1-12)

¹ Ndawótswító eke gyankpapu, igyi Kwasieda baké-baké, bréá nsaintó mákóttí a, Magdalayintse Maria lóyo Yesu opulákpá inu. Olenya wíe inu alí olowun ání bamína ibwi ámu lé əbó ámu ənó. ² Mú sv oleyinkí srí ba əkasípú ámuú Yesu tchíé dwé mu amu mua Simon Petro wá, bëbláa amú əbée, “Balé Yesu əbó ámutó. Anímeyín ətínéá bapú mu yówa!”

³ Múú Petro mua munyo bëpu əkpa bøyó opulákpá inu. ⁴ Amú abanyó ámu fée betsií əsrú, támē əlesrí sí Petro gyankpá yowie opulákpá inu. ⁵ Bréá olobun ki ntsán ámutó á, olowun ání əhráda ámu kpán dá, támē omebitíwíé móntó. ⁶ Simon Petro lóbëtu mu, ələtsvn bítíwíé ntsán ámutó, olowun əhráda amu da. ⁷ Olowun əhráda ámuú bëputó mu nwun ámu é, ilokuntá ida ifúntó. ⁸ Əkasípú amúú olegyankpá wíe inu ámu é lébitíwíé móntó, wun əhráda ámu pú mu ámuú bëputó mu nwun ámu alí olohogyi. ⁹ Bré ámutó á, Bulu asvn wanlínhé amúú 1eblí əbée, iléhián ání Yesu əbókvsó tsú afúlito ámu mákónyá wánkí amu. ¹⁰ Beyinkí yó wóyi.

Yesu Iwiwanle Súná Magdalayintse Maria

(Mateo 28:9-10; Marko 16:9-11)

¹¹ Támē Maria lézi əlú opulákpá inu odesú. Bréá odesú a, olobun ki əbó ámutó. ¹² Inu olowun Bulu-abëpu abanyó ání bëwa atadie futútúútú, bëtsie ətíné ámuú bëpu Yesu fúli tswi amu. Əkvle tsie mu adianwun, əkvle tsie ayabiasi. ¹³ Befité mu bee, “Amú yín, nkálí igyi sú fvdesú?”

Ọlele mó ənó əbée, “Balé mí Wíe nátí. Mmeyín ətínéá bapú mv yótswi!”

14 Ọleblí tá á, əledamlí kí əma. Əki a, Yesu líí mv əma, támē əmebiá Yesu ní. **15** Yesu léfité mv əbée, “Amú yín, nkálí ígyi sú fvdesú? Ma fvdedunká?”

Mu mó əki ání ndobíí amwɔ́ agyómá ɔyəpó ní. Mó sv əlebláa Yesu əbée, “Aní sí, ní fólatsú mv yótswi ətineku á, suna mí, anyetsu mv natí.”

16 Yesu lókpólí mv əbée, “Maria.”

Əledamlí kí, kpólí Yesu Hebrei əblítə əbée, “Rabuni!” (Mú ası gyí, “Osunápó.”)

17 Yesu lébláa mv əbée, “Mápu ibí da mí, tsúfē mməkúnyá yó əsúsú mí Sí wá. Mboún natí yəbláa mí apíó ámu feé, nøyó mí Sí ání ogyi mli Sí wá. Nøyó mí Bulu ání ogyi mli Bulu wá.”

18 Magdalayintse Maria léyəbláa akasípó amu əbée, “Nawun aní Wíe!” Ọlebláa amú asún ání Yesu lébláa mv.

Yesu Iwiawanle Súná Mv Akasípó

(Mateo 28:16-20; Marko 16:14-18; Luka 24:36-49)

19 Kwasiéda ámu ntúpwesu á, akasípó amu befia. Befin obu wá iwi, tsúfē bvde Yudafə ahandé amu ifú nya. Inu á, Yesu lébelí amú nsiné, əlebláa amú əbée, “Iwi ilwíi mli.” **20** Ọlebláa amú alí tá á, ələpú mv ibítə pó mv abíntə súná amú. Ansí légyi amú, tsúfē bawun amú Wíe. **21** Yesu létrá bláa amú əbée, “Iwi ilwíi mli. Alí ámúvú mí Sí lawá mí ámu a, alí nde mli wa ní.” **22** Inu ələlvən ənjé fú wólí amúsú, bláa amú əbée, “Mlihə Əjə Wankihé amu. **23** Ní mlesí ahá lakpan kíé amú á, Bulu lasíkíé amú. Támē ní mlímésikíé amú á, Bulu méesikíé amú.”

Yesu Iwiawanle Súná Toma

24 Bréá Yesu léba a, amútó əkvleá bvtetí mu Toma, bvtelátí mu Tabí má inu. **25** Mú su akasípó atráhe amu bebláa mu bęe, “Anilawun ani Wié!”

Támē Toma lébláa amó əbęe, “Ní mmækówun mu ıbito ndatobi nlɔ ámu, kpíe osrebi wá móttó, kpíe ibi wá mu abintó elo ámvtó á, mmóohogyi ekekeekę.”

26 Nkekvwé əma a, akasípó amu bętrá fia obu ámvtó. Alı eke ámu mū á, Toma bú amútó. Befin obu ámu, támē Yesu lébeli amó nsiné, bláa amó əbęe, “Iwl ilwii mlı.” **27** Múú əlebláa Toma əbęe, “Kí mí ıbito, kpíe osrebi wa nfi. Kpie fú ibi wa mí abintó. Si nwéen gyí, afuhogyi!”

28 Toma lélé mū ənó əbęe, “Mí Wié pú mí Bulu!”

29 Yesu lébláa mu əbęe, “Alı ámuú fawun mī ámu su fahogyi lóó? Ansí bégyi ahá ámuú bvməpv amú ansíbi wun, asa bohogyi amu!”

Téá Svá Bəwanlín Əwvlí Anfi

30 Yesu létrá bwé osúna tsətsəətsə mu akasípó amu ansító ání bvməwanlín wá əwvlí ánfıtó. **31** Támē bawánlín inı, ménı mlöhogyi ání Yesu gyí Bulu mu Bi Kristo amu. Asón ánfısu hógyi əbęha mlénya nkpa ání itamatá mu idátó ní.

21

Yesu Iwəwanle Súná Akasípó Abasiéná

1 Inı əma a, Yesu létrá le iwl əwan súná mu akasípó Tiberia əpv* ənó tsvn əkpa ánfısu. **2** Simon Petro muva Toma ání bvtelátí mu Tabí, Nataniel, otsú Kana wúluá ibu Galilea əmätó, Sebedeo abi ámu pú akasípó abanyó é befia. **3** Simon Petro lékla amó əbęe, “Noyó əpusu yéle aye.”

* **21:1** Bvtetráa tı mu Galilea əpv.

Bεbláa mu bεe, “Ani é abóbuo fu yó.” Iní su boyówie əkluntó nátí. Támē betsiá ntsusv onyé ámu fée, bumenya tōtō. ⁴ Bréá oyí ibá bεke a, bowun əkv líi əpu amu ənó. Bumebi áni Yesu ni. ⁵ Múú Yesu léfíté amú əbée, “Mí anyawíe, mluménya tōtō?”

Bεle mó ənó bεe, “Ee!”

⁶ Yesu lébláa amú əbée, “Mlitswí asawu amu wa gyopisv fún, mléle aye.” Mó su bətswí wa inu. Aye ləbvlá asawu amu, bumentalí bíti mó lé.

⁷ Múú əkasípó amúú Yesu tehié dwé ámu lébláa Petro əbée, “Ani Wíe Yesu ni!” Bréá Petro lónu áni ani Wíe Yesu ni á, olotsu mu atadie mla iwí. (Tsúfē əlowái mu atadie tswí), olotu wíe ntsu ámuñtó gyuaa, ədepití oyó Yesu wá. ⁸ Támē akasípó atráhe amúú bvbv əkluntó ámu bebitía asawu amúú aklemetí bvbv mó ámu ba otsubúno, tsúfē buma ifó əpu ənó inu. Mó ifatá bóbwe fé ayabi lafasa (300). ⁹ Bréá bowie əpu ənó á, bowun áni bawá agyawunu ogyá, bude iye tó móssú, bodobodo é da mó asi. ¹⁰ Múú Yesu lébláa amú əbée, “Mlile aklemetí ámuú mlilalé ámu kv ba.”

¹¹ Mó su Simon Petro léyinkí dó wíe əklon amutó, əleyébitía asawu amúú aklemetí akpənkəntí bvbv mó ámu bətswí əpu ənó. Aklemetí ámu bugyi lafakule aduenu-sa (153). Inúá bvtso ó á, asawu amu metitú. ¹² Yesu léti amú əbée, “Mlibegyi ató.” Amútó əkvku métalí wá kluñ fíté mu əbée, “Ma fvgyi?” Tsúfē bεbi áni amú Wíe ni. ¹³ Yesu lótsu bodobodo amu há amú, olotsu aye amu é há amú.

¹⁴ Bulu lókvusúa Yesu tsú afúlito əma a, iní gyí otse saasi áni əlele iwí əwan súná mu akasípó amu ni.

Yesu Mva Petro

15 Bréá begyi nyankı atogyihé amu tá á, Yesu léfité Simon Petro əbée, “Yohane mu bi Simon, fvtədwé mí dun fú aba ánfi lóó?”

Petro lélé mó ənó əbée, “Ee, mí Wíé, fuyin ání ntədwé fú.”

Yesu lébláa mu əbée, “Kí mí akúfabí amvsu.”
16 Əleträ fité Petro otse nyɔɔsi əbée, “Yohane mu bi Simon, fvtədwé mí?”

Petro lélé mó ənó əbée, “Ee, mí Wíé, fuyin ání ntədwé fú.”

Yesu lébláa mu əbée, “Kpa mí akúfa amu.” **17** Yesu léfité mu otse saasi əbée, “Yohane mu bi Simon, fvtədwé mí lélé?”

Ilehan Petro, tsúfē otse saasi Yesu lafité mu əbée, “Fvtədwé mí?” á. Mó su əlele mó ənó əbée, “Mí Wíé, fú onutó fuyin tógyító. Yéé fuyin ání ntəhíé dwé fú!”

Yesu lébláa mu əbée, “Kí mí akúfa amvsu.”
18 Ənəkwali nde mlı bláa. Bréá fúgyi ɔyasubi á, fú onutó fvtetálí tsú fú atadie hihie iwi, kósú yó ətínegyíətúnéá fvdeklé. Támé ní fəbwé oyin dəhen a, fétinkí ibi, há əku əbédidá fú ató, kpá fú ya ətínéá fvmedékle.” **19** (Yesu léblí asún ánfi, púsúná əkpa ání Petro əbótsun móosú wú pówá Bulu numnyam.) Inu əlebláa Petro əbée, “Buo mi!”

Yesu Mva Əkasípúá Ətehíé Dwé

20 Petro lédamlí kí a, Yesu əkasípú amóó ətehíé dwé ámu buo amú. (Mugyi əhá ámóó oleyinkí kpísá Yesusu ntúpwé ató ogyíkpá, fité mu əbée, “Owíé, ma əbélé fú há?” ámu ní.) **21** Bréá Petro lówun mu a, əlefíté Yesu əbée, “Mí Wíé, ntə əbéba oyin ánfi ésú?”

22 Yesu lélé mó ənó əbée, “Ní ndeklé mbée otsia nkpa yófvn bréá néyinkí ba a, fú asún igyi? Fú mó buo mi wvle!”

23 Asún ánfi ɿεkleí wá Yesu abúopu amutə, ání alı ɬkasípó amu móowu. Táme Yesu méblí ɬbée, omóowu. Blí ɬleblí ɬbée, “Ní ndeklé mbéε, otsía nkpa yófʊn bréá néyinkí ba a, fó asún igyi?”

24 Mvgyí ɬkasípúá olowun íní fée, ɬewanlín mó tswi ní. Aniyin ání mu asvn blíhé anfi igyi ɔnəkwali.

ɔnómo

25 Ató tsətsəətsə itréa bv invá Yesu lóbwe tsía ínítə. Ní bəwanlín mó fée wá nwulútó ikule-kule a, teki bùmènyá nwuló ámu ɔyaíkpá ɔsulóu anfisv. Natóí tá.

**Bulu ntam pɔpwɛ; Nkonya
New Testament in Nkonya (GH:nko:Nkonya)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nkonya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nkonya

nko

Ghana

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nkonya

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

01b09958-fa53-51d1-aae0-88c7e9302503